Református Pedagógiai Intézet

Katechetikai Hírlevél

„Mert nálad van az élet forrása, a te világosságod által látunk világosságot.”
Zsoltárok 36,10

Kedves Testvérek!

Rövidülnek a nappalok, hosszabb a sötétség. Sokaknak a hangulatára is hatással van ez a változás. Van azonban olyan világosság, ami állandó: nem lesz kevesebb, akkor sem, ha tél felé közelítünk. Advent felé haladva tekintsünk Isten állandó világosságára. Erre hívjuk minden Szolgatársunkat a novemberi katechetikai hírlevélben. Egyrészt arra, hogy mi magunk is figyeljünk a Forrásra, Istenre, Akinek a világosságában tisztábban láthatjuk önmagunkat, egymást és a ránk bízott gyermekeket, fiatalokat. Másrészt adjuk tovább a világosságot: legyenek olyanok az alkalmaink, amelyekben a gyermekek Isten szeretetéből, kegyelméből, igazságából tapasztalhatnak meg.

November során elkezdjük a hittanosokkal a karácsonyi műsorra való készülődést is. Ehhez néhány szakmai anyagot, műsorötletet adunk közzé. Törekedjünk arra, hogy az ünnepi készülődés középpontjában is Krisztus világossága, kegyelme és szeretete álljon!

Szeretettel osztjuk meg résztvevőink néhány beszámolóját. Az október 17-én tartott Országos Katechetikai Konferencián 205 ember vett részt. Néhány rövid összefoglaló, beszámoló segítségével tekinthetünk bele a konferencia tartalmába. Az idei évben az imádság témaköréhez kapcsolódtunk. Ehhez készültek podcastfelvételek is, amelyeket Ima-idő címmel teszünk közzé november második felétől az RPI YouTube-csatornáján.

Jó szívvel ajánljuk a Magyar Református Nevelés folyóiratunk október 31-én megjelent, katechetikai számát. Ebben az ökumené jegyében azt vizsgáljuk, hogyan lehetünk hitbeli meggyőződésünket megőrizve egymás útitársai és munkatársai.

A kiadvány itt olvasható: https://refpedi.hu/mrn/egy-remenysegre-kaptatok-elhivast-ef-44/

Mindezek mellett a szokott könyvajánlókkal, versenyfelhívásokkal és szakmai anyagokkal segítjük a mindennapi hittanoktatási szolgálatot!

Kollégáim nevében is kívánok áldott hétköznapokat, Isten világosságát mindenki számára!

Áldáskívánással: Dr. Szászi Andrea RPI, katechetikai igazgatóhelyettes

„AMIKOR A FÉNY MEGÉRKEZIK”

Isten világossága nem feltétlenül ott jelenik meg, ahol az emberek várják, hanem ott, ahol helyet készítenek neki.

Időtartam: kb. 25–35 perc
Bibliai alap: Lukács 1–2; Máté 1–2.

Szereplők:

Mesélő, Mária, József, Angyal, Pásztorok vezetője, Pásztor, Bölcs 1, 2, 3 és Betlehemi házigazda

A színpad berendezése

- Bal oldalon: Mária és József útja, egy egyszerű ház vagy fogadó jelképes bejárata.
- Középen: istálló, jászol, szalma, egy meleg fényű lámpás.
- Jobb oldalon: pásztorok helye, majd a bölcsek útja.
- Háttérben: csillagos égbolt, amelyen egy nagy betlehemi csillag jelenik meg.
- Kellékek: botok, kendők, egyszerű köpenyek, kis láda vagy doboz a bölcsek számára.

1. JELENET – ISTEN ÍGÉRETE

A színpadon félhomály van. Mária csendben áll. Az angyal belép.
MESÉLŐ:
Sok-sok évvel ezelőtt Isten ígéretet adott népének. Megígérte, hogy elküldi a Szabadítót. Az emberek vártak. Voltak, akik reménykedtek, mások talán már el is felejtették az ígéretet. De Isten nem feledkezett meg róluk. Egy napon angyal érkezett egy fiatal lányhoz, Máriához.
ANGYAL:
Üdvöz légy, az Úr veled van! Ne félj, Mária, mert kegyelmet találtál Istennél! Fiút fogsz szülni, akit Jézusnak neveznek. Ő lesz a Magasságos Fia.
MÁRIA:
Hogyan történhet ez, hiszen még hajadon vagyok.
ANGYAL:
Istennél semmi sem lehetetlen.
MÁRIA:
Legyen úgy, ahogyan Isten akarja!
Az angyal meghajol, majd elmegy.

2. JELENET – JÓZSEF ÉS MÁRIA DÖNTÉSE

József belép. Mária kissé távolabb áll. József láthatóan gondolkodik, majd odalép hozzá.
JÓZSEF:
Mária, sokat gondolkodtam azon, amit mondtál. Nehéz megértenem, hogyan történhetett ez.
MÁRIA:
Én sem értek mindent, József, de az angyal azt mondta, hogy Isten Fiát fogom megszülni, és Jézusnak kell neveznem.
JÓZSEF:
De mit fognak szólni az emberek? Mi lesz velünk?
MÁRIA:
Én is félek, de hiszem, hogy Istennek terve van velünk. Az angyal azt mondta: Istennél semmi sem lehetetlen.
JÓZSEF:
Félek attól, ami előttünk áll. De egy dolgot tudok: nem leszel egyedül. Veled maradok.
MÁRIA:
Köszönöm, József.

József és Mária lassan elindulnak a színpad másik oldala felé.
Megjelenik a házigazda.
JÓZSEF:
Jó estét! Kérünk, tudnál nekünk szállást adni? Hosszú útról jövünk.
HÁZIGAZDA:
Sajnálom, a házam megtelt. Már nincs szabad helyem.
MÁRIA:
Kérünk, csak egy kis helyre van szükségünk.
A házigazda röviden gondolkodik.
HÁZIGAZDA:
Van egy egyszerű hely az állatok mellett. Nem sok, de legalább fedél lesz a fejetek fölött.
JÓZSEF:
Köszönjük. Nagyon hálásak vagyunk.
HÁZIGAZDA:
Gyertek, megmutatom az utat.
A házigazda a jászolhoz vezeti őket, majd hátrébb lép.
MESÉLŐ:
Nem palota várta őket. Nem díszes szoba, nem királyi ágy.
Isten Fia mégis eljött erre a világra.

3. JELENET – MEGSZÜLETETT A MEGVÁLTÓ

A fény a jászolra irányul. Mária a gyermek mellé ül, József mellette áll.
MESÉLŐ:
Betlehemben megszületett Jézus Krisztus. Lukács evangéliuma így írja meg:
„És megszülte elsőszülött fiát, bepólyálta, és a jászolba fektette."
(Lukács 2,7)
Isten nem feledkezett meg az emberről. Elküldte Fiát, ahogyan megígérte.
MÁRIA:
József, nézd őt! Olyan kicsi.
JÓZSEF:
Isten ránk bízta őt. Vigyázni fogunk rá.
MÁRIA:
Nem tudom, mit hoz a jövő. De tudom, hogy Isten hűséges.
MESÉLŐ:
Jézus nem azért jött, mert az emberek tökéletesek voltak.
Azért jött, mert szükségünk van Isten kegyelmére.
Ő a Megváltó, akit Isten szeretetből küldött hozzánk.

4. JELENET – A PÁSZTOROK ÖRÖMHÍRT KAPNAK
A színpad másik oldalán két pásztor áll. Botjukra támaszkodnak.
PÁSZTOR:
Olyan csendes ez az éjszaka... Néha az az érzésem, hogy velünk soha semmi különleges nem történik.
PÁSZTOROK VEZETŐJE:
Nem tudom. A mi dolgunk csak annyi, hogy vigyázzunk a nyájra. De ne feledd: Isten az égben még a legutolsó pásztor nevét is tudja. Neki ránk is van gondja.
Fény gyullad. Az angyal eléjük lép.
ANGYAL:
Ne féljetek, mert íme, nagy örömet hirdetek nektek!
Ma megszületett a Megváltó, az Úr Krisztus, a Dávid városában.
Ez lesz a jel számotokra: találtok egy kisgyermeket bepólyálva, jászolba fektetve.
PÁSZTOR:
A Megváltó? Nekünk is szól ez az örömhír?

ANGYAL:
Isten örömhíre mindenkinek szól!
Az angyal hátrébb lép. A pásztorok elindulnak a jászol felé.
PÁSZTOROK VEZETŐJE:
Menjünk Betlehembe! Lássuk meg, amit az Úr tudtunkra adott!
A pásztorok elindulnak a jászolhoz.
PÁSZTOR:
Valóban itt van a gyermek!
PÁSZTOROK VEZETŐJE:
Isten beteljesítette az ígéretét. Nem feledkezett meg rólunk.

MÁRIA:
Jöjjetek közelebb! Nézzétek meg a gyermeket!

MESÉLŐ:
A pásztorok egyszerű emberek voltak. Mégis elsőként hallották meg a jó hírt.
Isten előtt nem a gazdagságunk vagy a rangunk számít. Mindannyian rászorulunk az ő kegyelmére.

5. JELENET – A BÖLCSEK KÖVETIK A CSILLAGOT

A három bölcs lassan belép. Ajándékokat tartanak a kezükben.

MESÉLŐ:
Keletről bölcsek érkeztek, akik látták a különleges csillagot. Útra keltek, hogy megkeressék a megszületett királyt.

ELSŐ BÖLCS:
Követtük a csillagot, mert meg akartuk találni a zsidók újszülött királyát.

MÁSODIK BÖLCS:
Hosszú volt az utunk, de nem fordultunk vissza.

HARMADIK BÖLCS:
Most végre megérkeztünk. Elhoztuk elé ajándékainkat!
A bölcsek a jászol elé lépnek, és leteszik ajándékaikat.

ELSŐ BÖLCS:
Aranyat hoztam neked, királyunk.

MÁSODIK BÖLCS:
Tömjént hoztam, tiszteletünk jeléül.

HARMADIK BÖLCS:
Mirhát hoztam neked, Gyermek.

MESÉLŐ:
A bölcsek leborultak, és imádták Jézust.
Ők messziről jöttek. A pásztorok a közelből érkeztek.
Különböző emberek voltak, mégis ugyanahhoz a Megváltóhoz jutottak el.
Jézus Krisztus minden nép számára reménység.

6. JELENET – AMIKOR A FÉNY MEGÉRKEZIK

Minden szereplő a jászol köré áll. Mindenki kezében egy kis LED-gyertya. A zene halkan megszólal.

MESÉLŐ:
Ma este mi is újra meghallottuk a karácsony történetét. Talán sokszor hallottuk már. Ismerjük a jászolt, a pásztorokat, a csillagot és a bölcseket. Mégis van benne valami, ami ma sem változott: Isten nem mondott le az emberről. Jézus születése azt üzeni nekünk, hogy nem vagyunk egyedül. Isten ismeri az örömeinket, a küzdelmeinket és a kérdéseinket is. Karácsonykor örülünk az ajándékoknak, a fényeknek és annak, hogy együtt lehetünk. De a legnagyobb ajándék mégis az, hogy Jézus eljött közénk. Ezért lehet reménységünk. Ezért lehet békesség a szívünkben. És ezért ünnepeljük ma a karácsonyt. A legnagyobb karácsonyi ajándék nem az, amit mi adunk egymásnak, hanem az, amit Isten adott nekünk: Jézus Krisztust. Ő reményt ad, békességet hoz, és utat mutat az életünkben. Ahogy a fény elűzi a sötétséget, úgy hozza el Jézus Isten szeretetét a világba.

MINDENKI:
Dicsőség a magasságos mennyekben Istennek, és a földön békesség, és az emberekhez jóakarat!

Kép forrása:
https://www.rawpng.com/de/image/watercolor-illustration-nativity-scene-mary-joseph-baby-jesus-manger-two-sheep-under-starry-blue-night-sky-christmas-celebration-3080489189#google_vignette

A szövegkönyv véglegesítésében és a párbeszédek megfogalmazásában mesterséges intelligencia (Gemini / ChatGPT) is nyújtott segítséget.

PDF formátumban innen tölthető le!

Dávid-Bojti Éva
katechetikai szakértő RPI

KARÁCSONYI MŰSOR - ÁLTALÁNOS ISKOLA

A FÉNY, AMIT EGYÜTT GYÚJTUNK

Szereplők: 10 fő
Játékidő: körülbelül 12–15 perc

Helyszín: egy református iskola osztályterme, közvetlenül a karácsonyi ünnepség előtt

A darab fő üzenete: nem kell tökéletesnek lennünk ahhoz, hogy szerethetők legyünk. Isten kegyelme nem a teljesítményünk jutalma, és az egymásnak adott megbocsátás segít újrakezdeni.

Szereplők:
Lilla – az osztály szervezője
Marci – az osztály humorfelelőse
Eszter – a csendes megfigyelő
Bence – a barkácsoló
Réka – a szabálykövető
Áron – az új diák
Nóri – a békítő
Dávid – a hit kérdéseivel foglalkozó diák
Anna tanárnő – osztályfőnök
Zsófi – a közösségi szolgálat szervezője

I. jelenet – Tökéletes karácsony

Helyszín: egy református iskola osztályterme. A táblán ez áll: „Karácsonyi ünnepség – már csak egy nap!” Az egyik asztalon papírcsillagok, szalagok és kartondobozok hevernek. Lilla egy listát tart a kezében.

LILLA: Gyerekek, figyelem! Holnap ünnepség! Mindennek készen kell lennie!
MARCI: És ha nem lesz kész, elmarad a karácsony?
RÉKA: Marci, kérlek, most ne viccelj!
MARCI: Jó. Akkor majd később viccelek.
NÓRI: Nyugi, Lilla! Együtt mindent megoldunk.
LILLA: Csak azt szeretném, hogy minden szép legyen.
ESZTER: Attól még lehet szép, ha valami nem sikerül tökéletesen.
LILLA: De én azt szeretném, hogy mindenki elégedett legyen!
Bence egy nagy kartoncsillaggal érkezik.
BENCE: Nézzétek, mit készítettem! Ez lesz az ünnepség dísze.
NÓRI: De szép!
BENCE: Minden ága egy-egy fontos dolgot jelent: hitet, reményt, szeretetet, türelmet, bátorságot és megbocsátást.
MARCI: És hol van rajta a csoki ága?
RÉKA: Olyan ág nincs!
MARCI: Akkor még nem teljes a csillag.
Mindenki nevet. Áron csendben belép.
NÓRI: Szia, Áron! Gyere, segíts nekünk!
LILLA: Válogasd szét ezeket a papírokat, jó?
ÁRON: Persze.
Áron leül, a többiek folytatják a munkát.

II. jelenet – Jaj, a csillag!

Másnap reggel. Bence a csillagot igazgatja. Marci arrébb tesz egy dobozt, és véletlenül meglöki az asztalt. A csillag leesik, az egyik ága letörik.
BENCE: Jaj, ne! A csillagom!
LILLA: Mi történt?
RÉKA: Marci meglökte az asztalt!
MARCI: Véletlen volt! Nem akartam!
LILLA: De hát ez volt a legszebb díszünk!
MARCI: Sajnálom, Bence. Segítek megjavítani.
BENCE: Annyit dolgoztam rajta! Azt hittem, tökéletes lesz.
RÉKA: Jobban kellett volna vigyáznod, Marci!
ESZTER: Ő sem akarta, hogy eltörjön. Mindenki hibázhat.
LILLA: De most mit csináljunk? Délutánra mindennel készen kell lennünk!
Anna tanárnő belép.
ANNA TANÁRNŐ: Mi történt, gyerekek?
NÓRI: Eltört a csillag, és mindenki mérges.
ANNA TANÁRNŐ: A csillagot meg lehet javítani. De vajon csak a csillaggal történt baj?
A gyerekek elcsendesednek.

III. jelenet – Ami igazán fontos

Dávid előveszi a Bibliáját.

DÁVID: Eszembe jutott egy bibliai mondat: „Legyetek egymáshoz jóságosak, irgalmasak, bocsássatok meg egymásnak.” (Efezus 4,32)

MARCI: Ez most nekem szól?

DÁVID: Neked is. De mindannyiunknak.

ANNA TANÁRNŐ: Isten akkor is szeret minket, amikor hibázunk. Nem kell kiérdemelnünk a szeretetét. Ő megbocsát nekünk, és új esélyt ad.

RÉKA: Akkor nekünk is meg kell bocsátanunk egymásnak?

ANNA TANÁRNŐ: Igen. És ha valamit elrontunk, próbáljuk helyrehozni.

MARCI: Bence, nagyon sajnálom. Tényleg nem akartam eltörni a csillagot.

BENCE: Tudom. Én is sajnálom, hogy olyan mérges lettem rád. Megpróbáljuk együtt megjavítani?

Felállnak és közben kezet fognak.

MARCI: Persze!

Áron feláll.

ÁRON: Bárcsak engem is ilyen könnyen befogadnátok!

LILLA: Hogy érted ezt?

ÁRON: Amióta idejöttem, sokszor úgy érzem, hogy nem tartozom közétek. Többnyire csak akkor szóltok hozzám, ha segítség kell.

A gyerekek meglepődnek.

NÓRI: Sajnálom, Áron. Nem vettem észre, hogy így érzel.

RÉKA: Én is bocsánatot kérek. Azt hittem, azért vagy csendes, mert nem akarsz velünk lenni.

ÁRON: Néha csak nehéz megszólalni, ha még senkit sem ismerek igazán.

LILLA: Sajnálom, Áron. Mostantól jobban figyelünk rád. Gyere, segíts nekünk!

ÁRON: Szívesen!

IV. jelenet – Együtt szebb lesz

A gyerekek az asztal köré ülnek. Bence előveszi a ragasztót és a színes papírokat.

BENCE: Javítsuk meg a csillagot! Mindenki írjon rá egy szót, ami fontos neki.

NÓRI: Én azt írom: szeretet!

ESZTER: Én azt: figyelem.

RÉKA: Én a türelmet választom. Abból nekem is kell még egy kicsi.

DÁVID: Én a kegyelmet írom.

MARCI: Én a bocsánatot. De azért a csoki is jó dolog!

LILLA: Én azt írom rá: összetartozás.

ZSÓFI: Én pedig a segítséget. Holnap elvisszük az adományokat azoknak, akiknek szükségük van rájuk.

BENCE: Áron, te mit írsz?

ÁRON: Azt, hogy hely. Mert mindenkinek kell egy hely, ahol szívesen látják.

LILLA: Ez kerüljön a csillag közepére!

A gyerekek együtt megjavítják és feldíszítik a csillagot.

BENCE: Kész is van! Na, milyen lett?
MARCI: Nagyon szép! Csak szerintem egy kicsit féloldalas.
RÉKA: Legalább már ketten vagytok ilyenek!
MARCI: Hogy érted, hogy ketten?
RÉKA: Hát te meg a csillag!
Mindenki nevet.
BENCE: Jól van, nevessetek csak! Legalább most már senki sem mondhatja, hogy unalmas a díszítésünk!
Mindannyian nevetve a csillag köré gyűlnek.
ESZTER: Szerintem ez a csillag most szebb, mint előtte.
NÓRI: Mert most mindannyian tettünk hozzá valamit.

V. jelenet – A karácsony igazi fénye
A gyerekek a csillag köré állnak. Anna tanárnő előrelép.
LILLA: Eddig azt hittem, attól lesz jó az ünnepség, ha minden tökéletes.
BENCE: Én azt hittem, csak az számít, hogy szép legyen a csillagom.
MARCI: Én pedig néha viccelődöm, amikor inkább bocsánatot kellene kérnem.
RÉKA: Én néha túl gyorsan ítélkezem.
ÁRON: Én pedig arra vágytam, hogy közétek tartozzak.
NÓRI: Most már tudjuk, hogy jobban kell figyelnünk egymásra.
DÁVID: Isten nem azért szeret minket, mert tökéletesek vagyunk. Jézusban megmutatta, milyen nagy a szeretete.
ZSÓFI: Mi is továbbadhatjuk ezt a szeretetet, ha segítünk másoknak.
ANNA TANÁRNŐ: Így van. Karácsonykor arra emlékezünk, hogy Isten elküldte hozzánk Jézust. Az ő szeretete reményt ad, és segít újrakezdeni. Nem kell tökéletesnek lennünk. Fontosabb, hogy szeressük Istent és egymást.

LILLA: Most már értem. Nem a csillagnak kellett tökéletesnek lennie, hanem nekünk kellett jobban szeretnünk egymást.
MARCI: Akkor a csillag megjavult, és mi is egy kicsit!
ANNA TANÁRNŐ: Imádkozzunk együtt!
Mindenki lehajtja a fejét.
ANNA TANÁRNŐ:
Mennyei Atyánk!
Köszönjük, hogy szeretsz minket, és Jézusban megmutattad a kegyelmedet.
Segíts, hogy figyeljünk egymásra, tudjunk bocsánatot kérni és megbocsátani. Taníts minket szeretni és segíteni azoknak is, akik egyedül érzik magukat.
Áldd meg családjainkat, iskolánkat és gyülekezetünket!
Köszönjük Jézust, a legnagyobb ajándékot.
Ámen.

MINDENKI: Ámen!

A szereplők a közönség felé fordulnak.

DÁVID: Jézus azt mondta: „Úgy szeressétek egymást, ahogyan én szerettelek titeket.” (János 15,12)
ESZTER: Ne csak karácsonykor figyeljünk egymásra!
MIND A TÍZEN, EGYÜTT:
A fényt nemcsak nézni kell,
a fényt tovább is kell adnunk!
Áldott, békés karácsonyt kívánunk mindenkinek!

A fény a csillagra irányul. Halk karácsonyi ének kezdődik. A szereplők meghajolnak.

VÉGE

Kép forrása:
https://minervaeducationai.it/blog/festa-immacolata-significato-attivita-scuola-primaria

A szövegkönyv véglegesítésében és a párbeszédek megfogalmazásában mesterséges intelligencia (Gemini / ChatGPT) is nyújtott segítséget.

PDF formátumban innen tölthető le!

Dávid-Bojti Éva
katechetikai szakértő RPI

A KARÁCSONYI VENDÉG

Tolsztoj: Panov apó c. műve alapján írta: Csukásné Bernáth Krisztina (drámatanár)

Szereplők: Belső hang, Terike, Angyalok, Utcaseprő férfi, Utcai nő pólyás babával, Gyermek, Asszonyok, Betlehemes gyerekek, Szomszéd asszonyok, Ismerős asszony, Kéregető, Koldus, Gesztenyeárus

Zene 1. Taikatalvi Nightwish (karaoke) (0:00-0:45)
Zene alatt beszaladnak a gyerekek, játszanak, hógolyóznak, havat szórnak, bejönnek karöltve az asszonyok, pletykás beszélgetésben duruzsolnak, nagyokat bólogatnak, összemosolyognak, Városlakók jönnek, egymásnak mosolyogva odaköszönnek, majd megjelenik kosárral, kabátban Terike, aki illedelmesen köszön az ismerősöknek. Csak Mária, József, fogadósék nincsenek a színpadon. Terike bemegy a házába… leveszi a kabátját, felakasztja a fogasra, kinyitja a kályháját, megpiszkálja a tüzet, összedörzsöli a tenyerét, feltesz egy tál vizet főni a kályhára:
Belső hang: Húúú, de hideg van! Egy kis forró tea most jól esne!
Odamegy a képzeletbeli ablakhoz, kinéz, de nem lát ki, letörli, kikukkant, integet a járókelőknek, akik éppen arra járnak.
Asszony1: Jó napot, Terike!
Asszony2: Jó napot!
Gesztenyeárus: Tessék, csak tessék! Itt a forró gesztenye! Olcsón adom!
Szaladnak hozzá a gyerekek, de nem tudnak fizetni, kuncsorognak.
Gesztenyeárus: Adok nektek, ha tudtok fizetni érte! Neeeem! Akkor hess!
Asszony3: Jó napot, Terike! Azt hallottam, hogy egyetlen kis szobácskája van csak, nincs külön varróműhelye!
Asszony1: Én mindig csak mosolyogni látom! Vidámnak, jókedvűnek!
Asszony2: Most lett készen a ruhám, amit az ünnepekre varrt nekem. Ilyen szépet még életemben nem láttam. A lelkét is belevarrta a drága!
Asszony3: Nekem is ő készítette el a kabátomat. Ugye milyen szép? Mindenki csodájára jár! A kabát mellé adott nekem egy kesztyűt is ajándékba!
Asszony2: Még ilyet!! Akkor nemcsak jó varrónő, hanem jólelkű is!
Asszony3: De láttátok, ma nagyon szomorúan ballagott itt az előbb. Vajon mi baja lehet?
Asszony1: Biztosan hiányzik neki az ura! Nemrég hagyta itt szegényt magára!
Asszony3: A gyermekeiről azt hallottam, hogy messzire költöztek. Nem tudnak hazajönni az ünnepekre.
Asszony2: Szegény pára! … No menjünk, mert nem sül meg sohasem az ünnepi kalács!
Asszony3: Bizony! Menjünk!
Kimegy a tömeg. Tölt a csészéjébe forró teát, leteszi az asztalkára.
Terike: Holnap karácsony!… Egyedül vagyok!… De jó lenne, ha itt lennének a gyerekek! … Odaadnám a legkisebb unokámnak azt a szép kabátot, amit nemrég fejeztem be!

Terike: Holnap karácsony!... Egyedül vagyok!... De jó lenne, ha itt lennének a gyerekek! ... Odaadnám a legkisebb unokámnak azt a szép kabátot, amit nemrég fejeztem be!
Odamegy a ládához, kiveszi belőle a kabátot, vállfán felakasztja. Majd, mintha eszébe jutna:
Zene 2. ének: Rossz a Jézus kiscsizmája, sír a ködmöne, Ázik, fázik, megveszi az Isten hidege. Hogyha kiscsizmám volna, néki adnám, Báránybőrös ködmönkémmel jól betakarnám.
Terike: Vagy ha hozzám jönne el Jézus?!... Mit adhatnék én neki ajándékba? ... Hm. Nincs nekem semmim, amit adhatnék. (Odanéz a kabátra.) Hát persze! A kabát! Annak biztosan örülne a gyermek Jézus!
Csodálja, majd szipog, megtörli a szemét, leveszi szemüvegét, megtörli, majd elkezd olvasni... odamegy a székhez, leül, kezébe veszi a Bibliát, lapozgatja.
Terike: Bizony, bizony! Ha eljöhettek volna, elmeséltem volna a Jézus születésének történetét! .... Történt pedig azokban a napokban, hogy Augustus császár rendeletet adott ki: írják össze az egész földet. Felment József is Názáretből Betlehembe, hogy összeírják jegyesével, Máriával együtt, aki áldott állapotban volt. És történt, hogy megszülte elsőszülött fiát. Pásztorok tanyáztak azon a vidéken a nyájuk mellett. Az Úr angyala megjelent, és nagy félelem vett erőt rajtuk. Az angyal pedig ezt mondta nekik: „Ne féljetek, Üdvözítő született ma nektek, aki az ....
Miközben olvas, Zene elindul. Közben a szöveget olvassa... majd egyszer csak lassít, elalszik.... A kép megáll. Terike alszik, horkant is egy kicsit.... lecsúszik a szemüvege
Angyal Zsófi: Terike! Terike!
Terike: hirtelen álmából megriadva: – Ki az? Ki az? Ki van ott? kereste a szemüvegét, majd amikor megtalálta, feltette, nézte, ki szólt. Elég rosszul látott, csak maga elé nézett, mert látta, hogy nincs senki a szobában.
Angyal: Ne félj!
Angyal Zsófi: Ő eljön hozzád is!
Angyal: Jól figyelj, mert holnap teljesül a kívánságod!
Angyal Zsófi: Reggeltől estig figyelj, és eljön hozzád Jézus!
Angyal: De légy nagyon éber, hogy felismerd, mert nem mondja meg majd, hogy kicsoda ő!
Azután újra csend lett. Megdörzsölte a szemét, majd felállt. A kályhában megpiszkálta a tüzet, kinézett az ablakon...
Belső Hang: Álom volt? De olyan valóságosnak tűnt! Érzem, hogy meg fog történni! Figyelnem kell! Azt mondta, meglátogat! De hogyan fogom megismerni? Hiszen nem maradt kisgyermek! Ő felnőtt lett! Sőt! Király! Azt hirdette az embereknek, hogy Ő az Isten Fia! (megcsóválta a fejét) Bizony, bizony! Nagyon kell majd figyelnem! Mit is mond a Biblia?...
„Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön békesség, és az emberekhez jóakarat.”

..., majd elalszik... Zene.... Karácsonyi hangok, tömeg... Karácsony van! Boldog karácsonyt! Áldott karácsonyt! ... Milyen szépen hull a hó! Milyen hideg van!
Terike: Jaj! Már reggel van! Főzök magamnak egy teát, s dúdol.... Ma vendégem lesz! dúdol... Azért a fél szemem mindig az ablakon lesz (odamegy az ablakhoz, kezében a bögrével), remélem eljön, hiszen megígérte!
Belső Hang: Ó! Már itt is van! Ez nem lehet igaz! Valóban? (izgatottan, vidáman, majd csalódottan elfordul) Ó! Ez csak az utcaseprő férfi! Igen! Ő közeledik az úton! Minden héten erre jön. Jobb dolgom is van annál, hogy holmi utcaseprőket nézegessek most! Jézust várom, a királyt!... Járókelők állnak, beszélgetnek...Közeledik az utcaseprő férfi. Terike meglátja, jobban dörzsöli az ablakot, nem látja, kinéz jobban..., majd csalódott... (jó ideig várt, hogy elmenjen az utcaseprő, seper kétszer, megáll, dörzsöli karját, seper kétszer, dörzsöl, fújja a kezét, majd háttal fordult, kezét dörzsölgeti, fázik. Terike csak megsajnálta, hogy nagyon fázik.) (Megkocogtatta az ablakot, majd kiszólt:)
Terike: Milyen dolog, hogy még karácsonykor is dolgoznia kell valakinek! Jöjjön be!
Utcaseprő: Én? Hozzám tetszett szólni?
Terike: Mit szólna egy csésze teához? Látom, hogy teljesen át van fagyva! Húzódjon a kályhához!
Utcaseprő: Hát, bizony jól esne! Igazán nagyon kedves magától, igazán nagyon kedves!
Terike: Ez a legkevesebb, amit tehetek. Hiszen karácsony van. Bement a műhelybe. Sapkáját levette, leült a székre, megkapta a bögre teáját.
Utcaseprő: Nekem ennyi a karácsony... Látogatót vár? Remélem, nem vagyok útban?
Terike: Én... hm... igen. Egy nagyon fontos vendéget! Terike visszament az ablakhoz, kukucskált kifelé....
Utcaseprő: Ó. Akkor nem zavarok. (feláll) Köszönöm a kedvességét! Isten áldja!
Terike: Áldott ünnepeket!
Belső Hang: Micsoda rendetlenség! Hová fogom leültetni? Mivel kínálom meg? Annyi itt a tennivaló.... Ének – Betlehem kis falucskában... dúdolja ...
Szomszéd 1: Boldog karácsonyt Terike! Épp sütöm a diós kalácsot, s elfogyott a cukrom. Tudnál nekem adni egy bögrével?
Terike: Hát persze! Tessék, itt van! Neked is boldog karácsonyt!
Szomszéd 1: Tudod, jönnek estére az unokáim, ez a kedvencük, és mindig megs... ó, ne haragudj! Elfelejtettem, hogy a gyermekeid nem tudnak eljönni az idén sem. Hátha jövőre! Meglásd, majd jövőre... (s közben megy)
Belső Hang: Mikor jön már? Már azt hittem, hogy ő kopogtat! (megy az ajtótól, megint kopogtatnak), Akkor most! (felderül, röpül az ajtóhoz, kicsinosítja magát, majd ajtót nyit. Vigyor eltűnik,... de a kedvessége megmarad:)
Zsófi asszony: Jó napot Szabóné! A ruháért jöttem. Ne haragudjon, hogy épp karácsonykor, de csak most lett meg a pénzem rá.
Terike: Persze, adom is. Már a múlt héten elkészültem vele. Jó lesz?
Zsófi asszony: Milyen szép lett! Ezt veszem majd fel este a családi vacsoránál! Mennyit fizetek?

Terike: Kétszáz pengő.
Zsófi asszony: Csak? A másik ruha a duplája volt!
Terike: Most karácsony van! Most ennyibe kerül. Áldott ünnepeket!
Zsófi asszony: Köszönöm szépen! Így tudok a gyerekeknek is vinni egy apró meglepetést! Magának is áldott karácsonyt! … Terike türelmetlenül az órára néz, megkaparja a tüzet, újra az ablakot fürkészi.
Belső Hang: Hol lehet már? Mindjárt itt az este, és el sem jött. Ó, ott van az … az az asszony a két kisgyermekkel. Hogy mennyire fáznak! Nagyon soványak! Látom, hogy mennyire kopott a ruhájuk! Fáradtak is biztosan. Legalább karácsonykor nem kellene, hogy szenvedjenek!
Terike: (kinyitja az ajtót) Jöjjenek be, és melegedjenek egy kicsit!
Napsi asszony: Nagyon kedves magától.
Terike: Ugyan, szóra sem érdemes. Láttam, hogy át lehetnek fázva. Messzire mennek?
Az asszony meglepődve nézi, hogy neki szóltak? Először el akartak szaladni, de ahogyan látták, hogy milyen barátságosan szól a néni, így szólt:
Napsi asszony: Csak a szomszéd faluba. Tudja, lent laktunk a malomnál, de nincs pénzem lakbérre, ezért megyünk az ott élő rokonokhoz, hátha befogadnak legalább a télre.
Terike: Hogy hívják a nagy legényt és a kis csöppséget?
Napsi asszony: Mutatkozzál be szépen!
Márk: Józsika!
Terike: És a testvéredet?
Márk: Juliska!
Terike: Nem fázol ebben a kis plédben? (öltöztetgeti) Hiszen rajtad még kabát sincsen!
Napsi asszony: Örültem, ha legalább egy kis falat kenyeret sikerül venni naponta, hogy ne haljanak éhen.
Terike: Hozok egy kis leveskét és egy kis kenyeret is hozzá. Fogadják el, kérem!
Márk: Köszönjük, néni! Milyen kedves tetszik lenni!
Napsi néni: (büszkén) Köszönjük szépen, de nem fogadhatjuk el! Már így is sokkal tartozunk.
Terike: Ugyan már! Akkor legalább egy kis tejet ihassanak a gyerekek! Bögréket készít, tölt, odaadja nekik… És… éppen az jutott eszembe…, hogy van nékem egy kis kabátkám, amit most varrtam. A maga lányának éppen jó lenne. Pont akkora, mint az én unokám lehet! Ne fázzon ebben a hideg télben!… Próbáld csak fel, Józsika!
Gyermek: Ez éppen jó rám, édesanyám! És milyen meleg! Az enyém lehet? Ugye az enyém lehet!?
Napsi asszony: Nem fogadhatjuk el, nem tudom megfizetni az árát!
Terike: Nem is szükséges!
Napsi asszony: Nekem nincs miből vennem. Az Isten fizesse meg jóságát! Terike szaladt az ablakhoz, kinézett, várt…
Gyermek: Valami baj van?
Terike: Ó, nem, nem. Csak várok valakire. Egy fontos vendégre, aki megígérte, hogy ellátogat ma hozzám.

Napsi asszony: Ha megígérte, biztosan el is fog jönni. Hiszen maga olyan jó ember. Isten áldja! Áldott karácsonyt! Terike integetett az ajtónál, a kislány visszaszalad, és megöleli, közben mindenféle emberek jöttek, köztük egy koldus is. Terike beszaladt, a kenyérből tört egy darabot, majd odament a koldushoz. Szabó néni fürkészte az utat, türelmetlenül bement, leült a székébe.
Terike: Áldott karácsonyt maguknak is! ...
Koldus: Adakozzanak! Adakozzanak, kérem! Szegény vagyok! Nincs mit ennem!
Terike: Nekem sincs sokkal több, de szívesen adom, amim van. Áldott karácsonyt!
Koldus: Magának is, jó asszony!
Belső Hang: Mi van akkor, ha már eljött, csak én nem ismertem fel? Vagy addig haladt el az utcán, amíg a tüzet piszkáltam, vagy amíg egy pillanatra elfordultam? Annyian jártak ma itt! Biztosan éppen akkor lehetett itt az ajtóm előtt, csak mással foglalkoztam, és megharagudott, és elment! Most már sokkal jobban figyelek. ..... Gyerekek hangja zökkenti ki.
Gyerekek: Mennyből az angyal.... énekelnek.
Mennyből az angyal lejött hozzátok, pásztorok, pásztorok! Hogy Betlehembe sietve..
Terike: Nicsak! A gyerekek jöttek nekem énekelni! Milyen kedvesek!
Gyerek 1: Tegnap harangoztak, Holnap harangoznak, Holnapután az angyalok, Gyémánt-havat hoznak.
Gyerek 2: Szeretném az Istent, Nagyosan dicsérni, De én még kisfiú vagyok, Csak most kezdek élni.
Gyerek 3: Isten-dicséretre, Mégiscsak kiállok, De boldogok a pásztorok, S a három királyok.
Gyerek 4: Én is mennék, mennék, Énekelni mennék, Nagyok között kis Jézusért, Minden szépet tennék.

Terike: Milyen kedvesek vagytok! Kaptok egy kis diót, almát! Áldott karácsonyt nektek!
Gyerekek: Köszönjük, Szabó néni! Áldott karácsonyt! Harangoznak, szomszédok, asszonyok mennek az utcán:
Asszony Marianna: Maga nem jön, Katika a templomba?
Asszony Vivien: Már a második harangszót húzzák!
Terike: Vendéget várok, nem mehetek!
Asszony Vivien: Ha éppen akkor jön, majd megvárja az ajtó előtt.
Terike: Ez nem olyan vendég! Most nem mehetek!
Asszonyok: Akkor az Isten áldja!
Szilvia szomszéd: Katika! Arra gondoltunk az urammal, hogy holnap ebédre átjöhetnél hozzánk. Akkor már mi is kettecskén leszünk... te se legyél egyedül... Szeretettel várunk.
Terike: Köszönöm a meghívást! Olyan egyedül vagyok!
Szilvia szomszéd: Akkor holnap! Szabó néni bement a szobájába, szomorúan, lassan.... leül a székébe, nagyot sóhajt.

Belső Hang: Nem jött el. Pedig megígérte. Akkor mégiscsak álom volt az egész? Olyan nagyon akartam hinni benne. Annyira vártam, hogy eljöjjön! Sóhajtva kinyitja a Bibliát, ... lapozgatja... Elalszik. Odamennek hozzá azok, akiken segített aznap, sorban. Suttogják a néninek:
MINDENKI: Terike! Nem láttál engem? Nem láttál?
Terike: Ki vagy? Kérlek, mondd meg!
Angyal Zsófi: Éhezett és enni adtál neki.
Angyal: Szomjazott és inni adtál neki.
Angyal Zsófi: Jövevény volt, és befogadtad.
Angyal: Fázott, te megmelegítetted.
Angyal Zsófi: Miközben ezeken az embereken segítettél, Jézussal tetted azt.
Terike: Bizony, bizony. Hát mégiscsak eljött! Velem töltötte az egész napot!
... Nem vettem észre a csodát, pedig itt volt végig a szemem előtt! Köszönöm, Istenem, hogy megmutattad nekem! Bólogatott mosolyogva, ragyogott az arca.
Unokák: Nagymamaaaa!
Terike: Mégis el tudtatok jönni? Ez életem legboldogabb KARÁCSONYA!
Áldott karácsonyt mindenkinek!

Zene: Az „Áldott minden ember” című dal Tolcsvay László és Müller Péter Sziámi Isten pénze című musicaljének záródala, amely Charles Dickens Karácsonyi ének című műve alapján készült – ének

PDF formátumban innen tölthető le!

Csukásné Bernáth Krisztina
drámatanár

OKK 2026
SZEKCIÓ BESZÁMOLÓK

Digitális appok, online imaalkalmak, digitális eszközök jó gyakorlatai a hitéletben
(Szekciót tartotta: Ablonczy Áron)

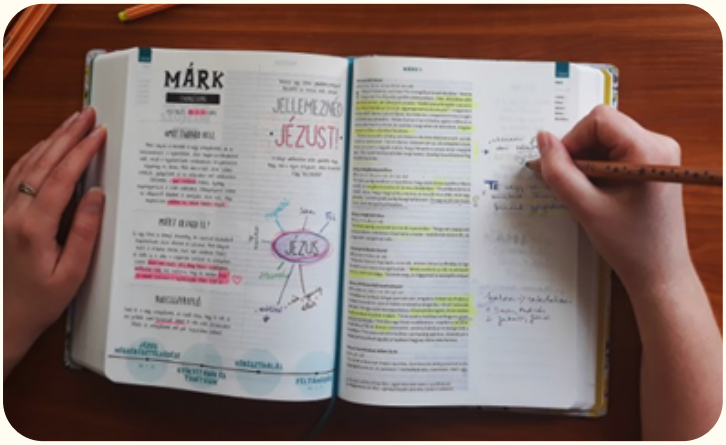
2026. október 17-én, az Országos Katechetikai Konferencián lehetőségünk volt délután többféle szekció közül választani. Ezek között találtam a Digitális imádság? címűt, mely rögtön felkeltette az érdeklődésemet. Hogy lehet egy imádság digitális?
Ablonczy Áron, diósdi református lelkipásztor vezetett bennünket végig egy virtuális sétán, aki már évek óta szolgál fiatalok között. Az Ifjúságépítők megalapítója és jelenleg is a **MRE Zsinati Ifjúsági Osztály**ának vezetője.
Érezzük és tudjuk, hogy nekünk hittanoktatóknak is nyitnunk kell a digitális tér felé a hittanóráinkon is. Ehhez az RPI-től már óriási segítséget kaptunk. Tapasztaljuk, hogy szeretik is diákjaink.
Tanítványaink nagy része már az online világban érzi magát biztonságban. Minden nap több órát is tölthetnek „itt”. **Kérdés, hogy az Isten követésére való buzdításra, bibliai üzenetekre a digitális térben is szükség van-e? Segít, használ vagy egyáltalán nem odavaló? Ezt mindannyian egy kicsit másként gondoljuk. Szeretettel adom át a délutánról hozott tapasztalataimat, hogy esetleg közelebb kerülhessünk saját válaszainkhoz ebben a kérdésben.**
Több alkalmazással és honlappal is megismerkedtünk, ahogy a fotón is látható. Kiemelnék közülük néhányat:
Pl. a Lectio 365 nevű, teljesen ingyenes, keresztény napi áhítati és imádságos alkalmazást, amelyet a nemzetközi 24-7 imamozgalom hozott létre. Az applikáció elsődleges célja, hogy segítsen a felhasználóknak **rendszeres napi imaritmussá formálni a bibliaolvasást és az elcsendesedést**, követve Jézus és a korai keresztények napi háromszori imádkozási szokásait. Szeretettel ajánlom az angolul értők figyelmébe!
A Josiah Venture nevű keresztény szervezet által kiadott Share egy olyan mobilalkalmazás, amely az evangélium megosztásában és a személyes hitélet terjesztésében segíti a kereszténye ket.
A YouVersion (más néven egyszerűen Bible App vagy **Biblia alkalmazás**) a világ legnépszerűbb, legelterjedtebb és teljesen ingyenes keresztény mobilalkalmazása, mely **nem csupán egy digitális könyv**, hanem egy teljes körű közösségi és személyes hitéleti platform, amely az alábbi főbb funkciókat kínálja: **több ezer fordítás, hangosbiblia, videók, napi olvasótervek és áhítatok, imafal, képes idézetek**... Jó szívvel ajánlom böngészésre, használatra!

A Youthscape honlap és mobilalkalmazás (és a mögötte álló, 1993 óta működő brit keresztény szervezet) elsősorban interaktív, mentális egészséget és keresztény hitet támogató segédeszközöket ad a fiatalok és mentoraik kezébe. Jó nézelődést kívánok az oldalukon!
Pl. a Youthscape imaszalag egy új módja annak, hogy segítsünk a fiataloknak elsajátítani a napi ima gyakorlatát. Fizikai és gyakorlati emlékeztető hatféle imára, azzal az egyszerű kihívással, hogy minden nap teljesítsük a kört – és mind a hat imát.
Az Ifjúságépítők oldalán megrendelhető az Imamágnes egy több mint 100 mágneses szót tartalmazó készlet, amellyel szabadon kombinálva lehet imákat kirakni, például ifjúsági találkozókra, táborokba vagy közösségi alkalmakra.
Végül, de nem utolsósorban szívből ajánlom megismerni számunkra a **Biblia neked** c. különleges, kimondottan fiataloknak szóló Bibliát, mely rengeteg **interaktív és kreatív anyagot, videólinket, QR kódot, valamint érdekes magyarázó szöveget tartalmaz**. A honlapot is érdemes felkeresnünk, ahol a fiatalok közötti szolgálatainkhoz találunk anyagokat.
Adjon az Úr bölcs jelenlétet az online térben IS számunkra!

Áldáskívánással és köszönettel a lehetőségért:

Bagó Henrietta
hittanoktató

„Aki énekel, az kétszeresen imádkozik” – imádságra nevelés és éneklés (Szekciót tartotta: Csabina Andrea)

A 2026. évi országos konferenciára való jelentkezéskor azért választottam az „Aki énekel, az kétszeresen imádkozik” – imádságra nevelés és éneklés nevű szekciót, mert a cím két olyan témát vetett fel, ami tapasztalatom szerint külön-külön sem könnyű. Nagyon felkeltette az érdeklődésemet, hogyan lehet ezt a kettőt összekapcsolni és a hittanórákon eljutni odáig, hogy a gyerekekkel valóban imádkozva énekeljünk és énekelve imádkozzunk, szívvel, hittel, lelkesen.
A szekció előadója, Csabina Andrea, olyan lelkesedéssel igyekezett átadni nekünk az e téren szerzett tudását és tapasztalatait, hogy az azonnal magával ragadott. Rendkívül gazdag anyaggal készült, az ajánlott énekek kiválasztásakor minden korosztályt figyelembe vett és végig az volt a benyomásom, hogy azon túl, amit nekünk átadott, még óriási tudás és tapasztalat van a birtokában. Külön örültem annak, hogy sok olyan éneket is ajánlott, amelyeket eddig nem ismertem. Ez nekem nagy segítség abban, hogy meg tudjak újulni a szolgálatban, a gyermekek imádságra nevelésében.
Mivel a tanítványaim többsége nem imádkozó hátterű családban nevelkedik, és emiatt e téren a szülői példa szinte egyáltalán nincs vagy csak alig van jelen az életükben, különösen fontosnak tartom, hogy a hittanórák keretében lépésről lépésre vezessük őket azon az úton, amelyen – reménység szerint – eljutnak oda, hogy az imádkozás a mindennapi életük, az Istennel való kapcsolatuk nélkülözhetetlen részévé válik. Az pedig, ha ez az éneklés segítségével valósul meg, számomra külön öröm, mert nagyon szeretek énekelni. Csabina Andrea ennek a célnak az eléréséhez olyan énekanyagot állított össze és adott a kezünkbe, ami a különböző életkorú gyermekekkel való foglalkozásban nagyon jól használható.
Összefoglalva az eddigieket: a hittanoktatásban nagyon jól alkalmazható ismereteket, ötleteket, énekajánlásokat kaptunk egy olyan személyiségű embertől, akiről sugárzik, hogy szívvel-lélekkel végzi azt, amit Istentől szolgálatként kapott.

Karácsony Gyöngyi
lelkész, hittanoktató

Imádság a családban – hogyan segítsük a szülőket gyermekeik imádságra nevelésében? (Szekciót tartotta: Pluhár Gáborné Szűcs Enikő)

ABLAK ISTEN FELÉ – GONDOLATOK AZ IMÁDSÁGRA NEVELÉSRŐL

Az imádság ablak Isten felé. De hogyan segíthetjük a szülőket abban, hogy gyermekeik számára is megnyíljon ez az ablak, és az Istennel való beszélgetés mindennapjaik természetes részévé váljon? Ezt a kérdést jártuk körül az Országos Katechetikai Konferencia „Imádság a családban – hogyan segítsük a szülőket gyermekeik imádságra nevelésében?” című szekciójában, Pluhár Gáborné Szűcs Enikő vezetésével.

Hittanoktatást is végző lelkipásztorként különösen fontos számomra, hogyan tudjuk segíteni és kísérni a családokat a keresztyén élet mindennapi megélésében. A szekció új szempontokat és gyakorlati ötleteket adott, ugyanakkor teret engedett az őszinte, nyitott beszélgetésnek és tapasztalatcserének is. A résztvevő lelkipásztorok és hittanoktatók saját családi imádságos életükre, valamint gyülekezeti és iskolai szolgálatuk örömeire és nehézségeire is reflektálhattak. Jó volt megtapasztalni, hogy sok hasonló kihívással találkozunk, és egymás kérdéseiből, tapasztalataiból is tanulhatunk. Együtt kerestük annak lehetőségeit, hogyan szólíthatjuk meg a szülőket, és miként támogathatjuk őket gyermekeik hitbeli nevelésében.

Megerősítést kaptam abban, hogy az imádságra nevelés jóval több imádságok megtanításánál. Célja az imádság iránti lelki igény és készség kialakulásának segítése, az Istennel való kapcsolat ápolása. Fontos az imádság szavainak és formáinak elsajátítása, a kötött és szabad imádságok megismerése, a zsoltárok imádkozása. Mindezek mellett azonban az a legfontosabb, hogy a gyermekek megtapasztalják: Istenhez bizalommal fordulhatnak örömükkel, hálájukkal, kérdéseikkel és nehézségeikkel is. Ebben meghatározó a szülők, nagyszülők, testvérek, valamint a hitoktatást végző pedagógusok és lelkipásztorok saját imádságos élete és személyes példája. A gyermekek nemcsak abból tanulnak, amit az imádságról mondunk nekik, hanem abból is, ahogyan mi magunk imádkozunk.

Különösen értékes volt a hajdúböszörményi gyülekezet „Szülők iskolája” gyakorlatának bemutatása. A legkisebbek és a kamaszok szülei számára szervezett, meghatározott időtartamú csoportok példája, a szervezés és a tematika megismerése kézzelfogható ötleteket adott a családok megszólításához, a velük való kapcsolatépítéshez és támogatásukhoz. A szekció nyomán tovább erősödött bennem az a meggyőződés, hogy a családok, a gyülekezetek és az oktatási-nevelési intézmények kapcsolatának tudatos építése nemcsak fontos nevelési és lelkipásztori feladat, hanem olyan missziói lehetőség is, amellyel érdemes élnünk.

Hős Orsolya
lelkipásztor

Istennel a mindennapokban – jó gyakorlatok a spirituális modul alapján az ifjúsági munkában és a hittanórán (Szekciót tartotta: Csőri-Czinkos Gergő)

Szakmai beszámoló – Országos Katechetikai Konferencia

Csőri-Czinkos Gergő: Istennel a mindennapokban – jó gyakorlatok a spirituális modul alapján az ifjúsági munkában és a hittanórán

Az idei Országos Katechetikai Konferencián azért választottam Csőri-Czinkos Gergő workshopját, mert tavaly is részt vettem az egyik műhelyfoglalkozásán, ahonnan sok hasznos, a gyakorlatban is jól alkalmazható ötlettel tértem haza. Ezek közül többet beépítettem a gimnáziumi hittanóráimba, és jó tapasztalataim voltak velük. Így idén is kíváncsi voltam, milyen új módszereket, feladatokat ismerhetek meg. Ráadásul az „Istennel a mindennapokban” című középiskolai kiegészítő modult korábban nem ismertem, ezért különösen érdekelt, milyen lehetőségeket kínál a hitoktatásban.

A foglalkozás elején Gergő bemutatta a modul felépítését és tartalmát. A tananyag alapját Siba Balázs: Hétfőtől szombatig című könyve adja. A modul egyik fontos gondolata, hogy az Istennel való kapcsolat nem korlátozódik a vasárnapokra, az istentiszteletekre vagy a hittanórákra, hanem a hétköznapjainkban, a szokásainkban és a döntéseinkben is jelen lehet.

A bevezetés után elkezdtük részletesebben is végigvenni az egyes fejezeteket, amelyekhez konkrét, hittanórán is jól alkalmazható módszertani ötleteket és feladatokat kaptunk. Sajnos az idő nagyon gyorsan eltelt, így csak a negyedik fejezetig jutottunk el, pedig szívesen hallottam volna a további ötleteket is.

Különösen tetszett például a kapukhoz kapcsolódó feladat, amelyben különböző kapukat ábrázoló képek segítségével lehet beszélgetést kezdeményezni. A „Te most melyik kapu lennél?” kérdés egyszerűnek tűnik, mégis sok mindent elárulhat arról, hogyan érzi magát egy diák, mennyire nyitott, vagy éppen mi foglalkoztatja. Ez a feladat különösen jól működhet a 9. osztályban, amikor a diákok még ismerkednek egymással. Sőt, maga a modul is jó kiindulópont lehet a tanév elején, hiszen a személyesebb feladatok és beszélgetések segíthetnek abban, hogy a csoport tagjai jobban megismerjék egymást, és fokozatosan közösséggé formálódjanak.

Ugyancsak hasznosnak találtam a heti napló készítésének ötletét, amelyben a diákok végiggondolhatják, mivel telnek a napjaik, milyen szokásaik vannak, mire fordítják az idejüket.

Ehhez kapcsolódva különösen érdekesnek találtam a Róma 12,1 alapján felvetett kérdést: „Mit jelent számodra az okos istentisztelet?” Ez jó lehetőség arra, hogy a diákokkal arról beszélgessünk, hogyan kapcsolódhat össze a hitünk a mindennapi életünkkel, és mit jelent Istennek tetsző módon élni a hétköznapokban.

Az Istennel való kapcsolódás témájánál a hálacédulák ötlete fogott meg: a diákok kis cetlikre írhatják, miért hálásak. Ez egyszerű, könnyen megvalósítható feladat, amely segíthet észrevenni az életükben jelen lévő ajándékokat. A modulban különösen értékesnek tartom, hogy nemcsak ismeretek átadására ad lehetőséget, hanem az érzelmek megélésére és kifejezésére is. A kamaszok számára sokszor nem könnyű beszélni arról, mi zajlik bennük, ezek a feladatok viszont segíthetnek abban, hogy megfogalmazzák az érzéseiket, és akár az Istennel való kapcsolatukra is más szemmel tekintsenek. Az is felmerült, hogy a modult a Teremtés Hetéhez is hozzá lehet kapcsolni, például a hála, a teremtett világ értékei vagy a mindennapi felelősségvállalás témáján keresztül.
A workshop számomra azért volt különösen értékes, mert nem csupán egy új tananyagot ismertem meg, hanem sok olyan ötletet kaptam, amelyet a saját hittanóráimon is el tudok képzelni. A gimnáziumi korosztálynál gyakran kihívást jelent, hogyan tudjuk őket megszólítani, bevonni a beszélgetésekbe, és a hit kérdéseit közelebb hozni a saját életükhöz. A bemutatott feladatok éppen ebben segíthetnek: egyszerűek, könnyen alakíthatók az adott csoporthoz, és a diákok saját tapasztalataiból indulnak ki.
A foglalkozás hatására meg is vásároltam Siba Balázs könyvét, amelynek elolvasását Gergő is ajánlotta. Az őszi szünetben szeretném elolvasni, mert a bemutatott gondolatok felkeltették az érdeklődésemet, emellett a teljes modult is szeretném alaposabban átnézni. Összességében ismét olyan műhelyfoglalkozáson vehettem részt, amelyről nemcsak új gondolatokkal, hanem konkrét, a hittanórákon is alkalmazható ötletekkel tértem haza. Számomra egy szakmai konferencia akkor igazán hasznos, ha az ott hallottakat tovább tudom gondolni, és be tudom építeni a mindennapi tanári munkámba. Ez a workshop ilyen volt.

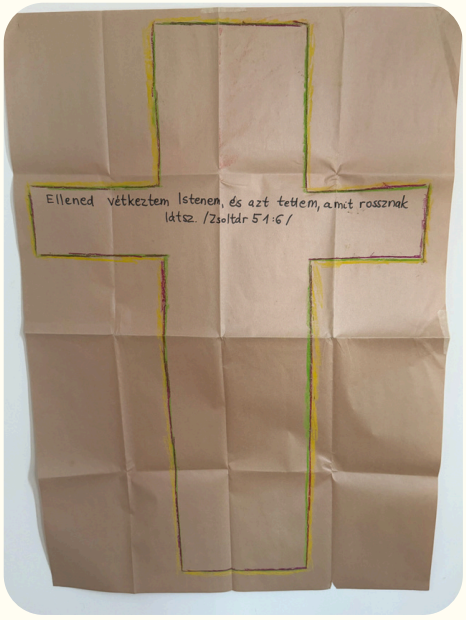

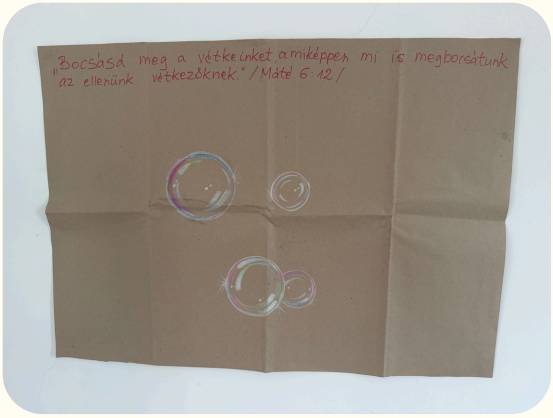

Bagu Rita
vallástanár

Imádságra nevelés játékos formái
Szekciót tartotta: Loránt Gáborné

Loránt Gáborné, Anikó „Imádságra nevelés játékos formái” című szekciója tartalmas és hasznos programnak ígérkezett.
A szekcióra délután került sor, ahova megérkezve érzékelhető volt, hogy nem csupán frontális előadáson fogunk részt venni. Anikó szeretettel és máris egy játékos feladattal fogadott bennünket, ezzel oldva a fáradtság miatt érzett feszültséget. Majd egy gyors elméleti magyarázat következett, melyet írásos formában is megkaptunk. Ezt néhány percben átbeszéltük, elmondta, az egyes gyakorlatokat hogyan, milyen csoportban szokta megvalósítani. Külön kitért az alsós, majd a felsős évfolyamokra, alkalmazkodva azok életkori sajátosságaihoz. A megtapasztalásai máris felerősítették a vágyat, hogy minél hamarabb bevigyük a saját csoportjainkba ezeket a módszereket.
Ezután az elbeszélteket gyakorlati módon is megismerhettük, 5-6 fős kiscsoportban kipróbálhattuk az imádásgra nevelő, kreatív módszereket. Imavirágot építettünk, legóztunk, pufibetűbe rajzoltunk, néhányan még M&M’s-et is ettek. De nem szórakozásból tettük mindezt, hanem ezek segítségével gyakoroltuk az imádság formáit. Ezáltal olyan módszert sajátíthattunk el, mely bár játékosnak tűnik, mégis segít komolyan elmélyülni az imádságban, megismerni, gyakorolni annak formáit.
Az igazi megértés és tanulás akkor valósul meg, ha mi magunk is megéljük, élmény alapján elsajátítjuk. Ez történt a szekció második felében. Olyan gyakorlatban volt részünk, mely nagyobb gyermekekhez és felnőttekhez is bevihető. Zsoltárversek felolvasása, majd hozzá kapcsolódó kérdések feltevése alatt elmélyülhettünk, elmélkedhettünk, Urunkkal találkozhattunk egyéni megélés által.
A szekciót a teremben megrendezett imasétával, majd egymás kezét megfogva, közösséget alkotva az Úri imádsággal zártuk.
Erre a röpke másfél órára gyermekekké lehettünk, de emellett el is mélyülhettünk, magunkra és Urunkra figyelhettünk. Nemcsak tanulás volt számunkra, hanem lelki megélés, töltekezés is, így a megtapasztaltakat vihetjük tovább gyermekeinknek. Isten áldása kísérje tovább Anikó szolgálatát!

Szénégetőné Kovács Katalin
vallástanár

Imádság a drámás foglalkozásokban, drámás lehetőségek az imádságban (Szekciót tartotta: Magyar Péterné)

Imádság és/vajon/mégis…/inkább dráma. Folytathatnánk a sort. A második szekcióban választott előadásról azt gondoltam, hogy elsősorban a szívembe, lelkembe, elmémbe kerül útravaló, de ezeken felül mindannyian egy-egy színes szalagdarabot is vittünk magunkkal, aszerint, milyen imádság fejezte ki a napunkat: sárga a kérés, zöld a remény és kék a hála jele volt.
Magyar Péterné neve a Katechetikai Hírlevelekből ismerős lehetett számunkra, hiszen több drámás óratervet is kipróbálhattunk tőle, és ötleteit használhattuk már. Az előadás címének a második része volt, ami megfogott. Hogyan tudom bővíteni az imádsághoz kapcsolódó ötlettáramat egy olyan módszerrel, melyet magam is nagyon aktuálisnak tartok?
A drámapedagógiai szakmaiságra a jelzett bibliográfia és a felmerülő kérdésekre kapott válaszok alaposssága utal. Már felvetve azt a fontos tényt is, hogy az ima nem játék.
Várakozással és örömmel fogadtam, fogadtuk a gyakorlatban is kipróbált elemeket, melyeket alkalmazni szeretnék a mindennapi hittanoktatásban. Kezdtük a drámás, majd imádságra ráhangoló feladatokkal, többek között a „Hőmérő”, „Fusson, aki…” elnevezésűvel. Szívesen beálltunk a több-kevesebb, pozitív-negatív végletek között húzódó, padlón levő láthatatlan vonalra, a feltett kérdésekre adott válaszunk szerint. A „Csend köve” sokatmondó címűnél jó volt a kezemben tartva a kapott követ arra gondolni, hogy ma mit is hoztam magammal. Talán a „Képzeletbeli hátizsák” használata volt a legizgalmasabb és olykor kacagtató pillanatokat adott a csoportos gyakorlatoknál. Az egyikben az imádságtípusokat hívták elő a benne rejlő hétköznapi tárgyak. Az asszociáció több ponton is végigkísérte a másfél óránkat.
Útravalóként a következő szavakat adom én is tovább: az imádság a szívből fakad, a dráma pedig segít eljátszani, amit a szívünkben érzünk.

Ferenczyné Csáki Annamária
hittanoktató Püspökladány

Kreatív imádságra nevelés a katechézisben (módszertan)
(Szekciót tartotta: Zimányi Noémi)

A SZÍVÜNK KERTJE – IMÁDSÁGRA NEVELÉS ÉLMÉNYSZERŰEN

Az imádságra nevelés többről szól annál, hogy tanítjuk a gyerekeket imádkozni, arról szól, hogyan segítjük őket abban, hogy személyes kapcsolatot alakítsanak ki Istennel. Az imádságra nevelés szekcióban egy olyan módszert ismerhettünk meg, amely életkori sajátosságoknak megfelelően, játékosan, mégis mély tartalommal segíti ezt a folyamatot.

A foglalkozás középpontjában, mint egyéni tapasztalat, a szívünk kertje állt. Lerajzoltuk, és elneveztük, hogyan néz ki a saját belső kertünk: milyen növények, állatok vagy épített részek találhatók benne. Ezután a rajzot különböző motívumokkal gazdagítottuk: a nap, a felhő, az ásó és a locsolókanna mind lehetőséget adott arra, hogy a nehezen megfogalmazható gondolatainkat megmutassuk, vagy kimondható érzéseinkről, örömeinkről, nehézségeinkről és lelki szükségleteinkről beszélgessünk. A „Hová tennél napot?” vagy a „Hol ásnál?” kérdés hálaadásra vagy épp kérésre hívott, ahogy megneveztük életünknek a napfényes vagy épp küzdelmes területeit, ahol változásra, segítségre és Isten vezetésére van szükségünk. Egymásért is imádkoztunk, és egy szándéklap segítségével akár egy-két hétre vállalhattuk is egymásért imádságot. Az elmélet mellett rengeteg ötlet is elhangzott, mint az imakártyák, imalap vagy a zsoltárparafrázis. Személyes kedvencem a rajzos reggeli tányéralátét, amiből napindító imatéma választható már a legkisebbeknek is. Ezek mind megtalálhatók a feladatbankban vagy a Katechetikai Műhely RPI nevű YouTube-csatornán.

Számomra különösen megszólító volt, hogy az imádság ilyen természetes módon kapcsolódhat a gyermekek saját élményeihez és érzéseihez. A rajz és a szimbólumok segítenek szavakba önteni azt is, amit talán még nehéz lenne közvetlenül megfogalmazniuk. Hittanoktatóként fontos, hogy az imádságra nevelésben a kötött imádságok mellett a saját imádságok kibomlásának is tudjunk teret biztosítani, hogy a gyermekek megtapasztalják: örömeikkel, kérdéseikkel és nehézségeikkel hogyan tudnak Istenhez fordulni.

A módszert a saját hittanóráimon és gyermekistentiszteleteimen is szívesen alkalmaznám. A szív kertjének elkészítése lehetőséget ad az elcsendesedésre, az önismeretre és az egymásra figyelésre. Különösen értékesnek tartom, hogy a páros imádság és a hosszabb időre vállalt közbenjáró ima révén a gyermekek nemcsak beszélnek az imádságról, hanem gyakorolják is azt. Így megtapasztalhatják, hogy az imádság személyes kapcsolat Istennel, ugyanakkor egymás hordozásának és a közösség építésének is fontos eszköze.

A szekcióból azt is magammal viszem, hogy az imádságra nevelés akkor válhat igazán a gyermekek életének részévé, ha nem csupán egy-egy hittanóra keretébe illesztjük, hanem segítjük őket abban, hogy a hétköznapjaikban is megtalálják az Istennel való beszélgetés lehetőségét. Ehhez nem feltétlenül bonyolult eszközökre van szükség, hanem olyan egyszerű, személyes jelentéssel bíró tevékenységekre, amelyek elindítják őket a saját szavaikkal megfogalmazott imádság felé.

Kelemen Zoltánné Marcsu
hittanoktató

Egyéni és közösségi hittapasztalatok egyházformáló hatása és kapcsolódási lehetőségek a hittanoktatáshoz
(Szekciót tartotta: Dr. Porkoláb András)

EGYÉNI ÉS KÖZÖSSÉGI HITTAPASZTALATOK EGYHÁZFORMÁLÓ HATÁSA

Azért szeretek részt venni az Országos Katechetikai Konferencián, mert az ott szerzett élmények, új gondolatok és találkozások évről évre inspirálnak és megújítanak hittanoktatói szolgálatomban. Az idei találkozó egyik délutáni műhelymunkáját dr. Porkoláb András, a Debrecen-Kistemplomi Református Egyházközség lelkipásztora, rendszeres teológus vezette. A hétfős csoportban az ország legkülönbözőbb pontjairól (Békéscsabától Sopronig) érkező hitoktatók és lelkipásztorok közösen gondolkodtunk a hit természetéről, a hittapasztalat jelentőségéről és mindezek hittanoktatásban betöltött szerepéről. A beszélgetést elgondolkodtató, időnként provokatív kérdések vezették.

Elsőként azt vizsgáltuk, hogy mennyire fejezhető ki nyelvileg az Istenről való ismeretünk és a vele való viszonyunk. Mert vannak dolgok, amelyeket csak megélni lehet. Ez fontos kérdést vet fel a hittanoktatás számára: hogyan tanítható az, amit valójában csak megtapasztalni lehet? Majd megfogalmaztuk, hogy mi a hittapasztalat: olyan történés Isten és köztem, amikor Isten megtapasztalhatóvá teszi magát.

Beszélgetésünk központi témája a hit paradoxona volt. Az ember biztonságra és kiszámíthatóságra vágyik, miközben az élet tele van ellentmondásokkal. Például szeretek, ezért sebezhető vagyok, kötődöm, ezért el is veszíthetek, remélek, ezért csalódhatok… A hit azonban nem csupán bizonyosságokra, hanem bizalomra épül. Akkor is bízom, amikor azt emberi körülmények nem igazolják. Ahogy a műhelyben megfogalmazódott: Isten nem kiszámítható, de mindig lehet rá számítani. A hit nem azt jelenti, hogy Istenben bízva mindig jó dolgok történnek velünk, hanem azt, hogy akkor is belekapaszkodhatunk, amikor nem tudjuk és nem értjük az események kimenetelét. Ha azonban a hit paradoxonját fel akarjuk oldani, fennáll a veszélye, hogy az élő bizalmi kapcsolatot egy vallási oksági rendszerrel helyettesítjük. A bizalmi tér elvesztésével sérül a bizalmi kapcsolat és a hitélmény is, a hitből pedig egy módszertan lesz.

A hittapasztalat kezdeményezője mindig Isten. Ő teszi elérhetővé és hozzáférhetővé magát az ember számára. Az ember feladata a várakozás, a figyelem, a befogadás és a válaszadás. Hittanoktatóként sem tudunk hittapasztalatot előidézni, de az a feladatunk, hogy olyan bizalmi és kapcsolati teret teremtsünk, ahol lehetőség nyílik az Istennel való találkozásra, ahol Isten megszólíthatja a gyermeket és a gyermek Isten felé fordulhat. Ezért tanítunk, imádkozunk, kérdezünk, csendet hagyunk, példát adunk és teret nyitunk.

Az imádság szerepét is ebből a szempontból vizsgáltuk. Az imádság nem csupán kéréseink megfogalmazása, hanem belehelyezkedés Isten jelenlétébe, amelyben sokszor nem a körülményeink, hanem az azokhoz való viszonyunk és az Istennel való kapcsolatunk változik meg. Kiteszem magam Isten elé. Ehhez elengedhetetlen a csend, amelyben nemcsak mi szólunk Istenhez, hanem Ő is megszólíthat bennünket, amikor a Szentlélek prédikál nekünk (Luther nyomán). „Én vagyok az élet csendje.” – mondaná talán Jézus a mai embernek. Az imádság ereje megtanít a hit paradoxonjában élni és az Isten ellentmondásosságában létezni. Kérek, de nem rendelkezem Istennel. Bízok, de nem ismerem a dolgok kimenetelét. Beszélek, de hallgatnom is kell. Cselekszem és (mégis) várok.
A műhely végén röviden az egyházra mint a paradox hit közösségi megélésének helyére is rátekintettünk. Azzal a gondolattal zártuk a beszélgetést, hogy a hittanoktatás feladata nem pusztán az ismeretátadás, hanem olyan kapcsolati tér kialakítása, amely segíti Isten megismerését és a vele való személyes kapcsolat elmélyülését.

Barta Lívia
beosztott lelkipásztor,
Sopron

Imádsághoz kapcsolódó témák KETT pedagógiával (módszertan)
(Szekciót tartotta: Soós B. Judit)

IMÁDSÁGHOZ KAPCSOLÓDÓ KETT-FOGLALKOZÁS

Az Országos Katechetikai Konferencián részt vehettem Soósné Balogh Judit által vezetett módszertani műhelyfoglalkozáson. A Kett-foglalkozások meghittsége, és mélyen elgondolkodtató üzenetei miatt esett a választásom erre a szekcióra.

Az imádsághoz kapcsolódó foglalkozás csúcspontja számomra az volt, amikor a padlóképen az elrejtettségből megjelent a Szentírás, amit először csak szemlélhettünk. Olyan szimbolikus kép volt ez! Középen Isten Igéje, és mindenki körülötte. Azután kezünkbe vehettük Isten Igéjét. Kézről kézre adtuk és mindannyiunk számára üzenetet hordozott. Így került az Ige egyre közelebb, a kezünkből a szívünkbe. Csodálkozzunk rá ennek a szépségére! Isten jön egyre közelebb hozzánk, és felel a szívünkben levő kérdésekre! Milyen csodálatos módja ez az imádság megélésének! Judit annyi igéskártyát készített be a Szentírás lapjai közé, ahányan voltunk. Egyesével, hangosan felolvashattuk a soron következő üzenetet. „Uram, pajzsom vagy nekem, dicsőségem, aki fölemeled a fejem. Hangosan kiáltok az Úrhoz, és Ő meghallgat szent hegyén. Lefekszem, alszom és fölébredek, mert az Úr támogat engem” – szólt számomra a Zsoltárok könyvében található biztatás.

Ajándéknak éltem meg, hogy a foglalkozás végeztével is „tovább él” bennem az elhangzottak és látottak üzenete. Ezt várjuk, ebben reménykedünk mi is, akik közvetítők vagyunk Isten üzenetének átadásában; a gyermekeket érintse meg Isten, és Szentlelke munkálkodjon tovább bennük. Nos, velem ez történt, erre a másfél órára tanítóból tanítvánnyá váltam, Isten egészen közel lépett, és szólt hozzám. Judit hiteles személyiségének közvetítésével átélhettem, a bennem lévő kérdésekre és imádságokra választ kapok.

Szakmai fejlődésért, tanulásért, imádsághoz kapcsolódó „eszközért” érkeztem a Kett-foglalkozásra. De ezeken túl, sokkal többet is kaptam. Az életemet éppen most foglalkoztató, kérdésként megfogalmazott imádságaimra választ. Istentől. Élményekben gazdagon, közösségben. Legyen ezért hála Istennek! SDG!

Juhászné Takaró Réka
hittanoktató, tanító,
fejlesztőpedagógus

Az imaséta mint az imádkozás egy különleges formájának a gyakorlata
(módszertana, gyakorlati tudnivalói)
(Szekciót tartotta: Dr. Szabó Elődné Melinda)

IMASÉTÁRA KÉSZÜLTEM, DE…

A Katechetikai Konferencián első szekcióként az imaséta gyakorlatáról szóló foglalkozást választottam, melyet Dr. Szabó Elődné Melinda iskolalelkész, vallástanár tartott.
Több imasétán is részt vettem már, sőt, volt, amelyiknek a berendezésében is segítettem, de vezetője még egynek sem voltam. Pont a múlt héten gondoltam, hogy itt lenne az ideje, hogy én is tervezzek egyet, hiszen mindent láttam: kellenek állomások, oda írjunk ki Igéket és gondolatokat, találjunk ki valami ahhoz kapcsolódó tevékenységet, és kész. Ráadásul remek alkalom is adódott, a reformáció ünnepe. Így a 7.-es csoportomnak előkészítettem egy imasétát, amellyel nagyon elégedett voltam. Ezután hallgattam meg Melinda előadását, és rájöttem, hogy minden hibát, amit csak lehet, elkövettem a tervezés során…
Legelsőként magunk is részt vehettünk egy imasétán, még ha a körülmények nem is voltak ideálisak hozzá. Már itt ért az az örömteli felismerés, hogy osztálytermi keretek között is van esély egy imasétára.
Utána az előadásban egyértelművé vált, hogy mik a legfontosabb hangsúlyok a tervezésnél. Talán a legfontosabb, hogy az imaséta egy interaktív, vezetett imádságforma. A hangsúly azon van, hogy imádság. Bár a megtervezéséhez kell kreativitás, de nem az a lényege, hogy egy kreatív feladatsor készüljön. Minden részlete – a mozgás, az elcsendesedés, az érzékszervek bevonása, a szimbólumok használata, az egyéni tempó – azt szolgálja, hogy az ember teljes lényével forduljon Isten felé.
A saját ötletem tervezése során éppen ezen a ponton kellett újragondolnom néhány dolgot. Természetesen szerettem volna, ha mély lelki élményben lenne részük a gyerekeknek, de a fókuszom inkább a kreatív megvalósításon volt, mint azon, hogyan segíthetem őket az imádságban. Arra sem gondoltam eléggé, hogy az imasétának teológiai, lelkigondozói és pedagógiai veszélyei is lehetnek, amelyeket Melinda nagyon világosan bemutatott nekünk. Számomra az volt a döbbenetes, hogy az átgondoltnak, ötletesnek és logisztikailag jól megszervezettnek tartott imasétatervemben mennyi kockázat rejlik. Ha nem készítem fel lelkileg a fiatalokat, ha túl mély gondolatokra hívom őket, és ha ezután nincs időnk arra, hogy lezárjuk az élményt és kilépjünk belőle, mert kicsöngetnek, és menni kell a következő órára, akkor a jó szándékom ellenére is többet árthatok, mint használok.
Hálás vagyok az Úrnak, hogy még a megvalósítás előtt lehetőséget kaptam arra, hogy mindezt felismerjem. Sok ponton fogom átalakítani a saját imasétatervemet Melinda útmutatása alapján. És magammal viszem az egyik első mondatát: „Nem vagy egyedül a hittanteremben.”

Oláh-Nagy Anita
hittanoktató

LELKIGONDOZÓI SZEMPONTOK AZ IMÁDSÁG ÉS A LELKI EGÉSZSÉG KAPCSOLATÁBAN
(Szekciót tartotta: Mucsi Zsófia)

Azt gondolom, hívőként mindannyian tisztában vagyunk azzal, hogy mekkora szükségünk van az imádságra ahhoz, hogy lelkileg jól érezzük magunkat. De korábban nem is sejtettem, hogy erre vonatkozóan már kutatások is vannak, melyek konkrétan azt bizonyítják be mérések segítségével, hogy hogyan hat az imádság az agyunk különböző területeire, és ezáltal az idegrendszerünkre is. Mucsi Zsófia a szekciójának első részében ehhez hasonló információkkal sokkolt le bennünket – természetesen pozitív értelemben. De ha ez az elméleti bevezetés még nem lett volna eléggé érdekes, akkor következhettek a téma gyakorlati alkalmazásai, melyekkel az előadó csak tovább növelte az érdeklődésünket. Ezek közül az első egy úgynevezett Rezilienciateszt volt, melynek egy részét ki is töltöttük az alkalmon. Ezt követően egy izgalmas szakmai diskurzus alakult ki arról, hogy vajon fel lehet-e a tesztet a hittanórákon is használni. A megszólalók állásfoglalása által számos inspirációt kaptam arra vonatkozóan, hogy melyik korosztálynál és hogyan is érdemes ezt a tesztet alkalmazni. Végzős gimnazistáknál mindenképpen használni fogom a tesztet, hiszen nagyban hozzá tud járulni a tanulók énképének, önismeretének a fejlődéséhez. A másik gyakorlati feladat során Abrám Istennel való beszélgetését olvastuk el a Bibliából – de most imádságszakértőkként tekintettünk az olvasottakra, és ilyen szemüvegen keresztül elemeztük azokat. Felsoroltuk és részletesen átbeszéltük, hogy milyen lelkigondozói témákat érint a rövid történet, és mi ezekre a válasza a legtökéletesebb lelkigondozónak, magának az Úrnak. Nagyon érdekes volt számomra egy bibliai igeszakasznak az újszerű nézőpontból és módszerrel történő elemzése. Úgy gondolom, hogy ezt a módszert a gimnazista korosztálynál a tanórákon, illetve az ifiken is tudom majd alkalmazni. Azt hiszem, az összes résztvevő nevében elmondhatom, hogy nagyon sajnáltuk, amikor letelt a másfél óra, mert bőven lehetett volna még folytatni a téma tárgyalását – ennek ellenére már ez alatt a rövid idő alatt is rengeteg hasznos tudással gazdagodhattunk az ima és a lelki egészség témájában.

Hadobás Titanilla
vallástanár, gyógypedagógus
és végzős magyarszakos tanár

IMÁDSÁGRA NEVELÉS A SZENTÍRÁSBAN, BIBLIAI SZEMPONTOK 21. SZÁZADI HITTANOKTATÓK SZÁMÁRA
(Szekciót tartotta: Dr. Pap Ferenc)

Azért választottam ezt a szekciót, mert mi más lehetne az imádságra nevelés alapja a 21. században is, mint amit a Szentírásban találhatunk. Ezért érdemes megnézni, hogyan nevel imádságra a Szentírás, mik a legfontosabb szempontok. Nem tankönyvként szolgál, hanem példát ad. Az Istennel kapcsolatban élő, Istent megszólító emberek imádságai vannak előttünk példaként. A Zsoltárok könyvében is, de más bibliai részletekben is.

Amit magammal viszek ebből az előadásból, először is az annak a sokrétűségnek a feltárása, ami egy-egy imádságot jellemez. A mit és hogyan kérdése. A nyelvi kifejezések, a tartalmi sokszínűség, a külső megnyilvánulások, viselkedési formák, az időpont, a mozdulatok, eszközök. Hosszú lenne mindet leírni, de amit feltétlenül beépítenék a hitoktatói gyakorlatba, az az, hogy példát adhatunk a nyelvi igényességre, és arra, hogy az imádság nem csak kérés, de hálaadás, dicsőítés, bűnvallás, közbenjárás és doxológia is. Valamint megélni a gyerekek előtt, hogy bár nem a külsőségek adják az imádság lényegét, de fontos ezekre is figyelni, mert ezek segítik az Istenre figyelést, kifejezhetik, hogy ez egy minősített idő, az Istené. S nem utolsósorban kötődés lehet egy közösséghez is. Az együtt, mi imádkozunk élménye.

Még egy szempont vált számomra nagyon fontossá, hogy bár az imádság a legszemélyesebb, legőszintébb kapcsolat Istennel, s elvileg beszélgetni mindenki tud, ugyanakkor nem szabad elfelejtenünk, hogy imádkozáskor a Mindenható Isten előtt állunk, nem maradhat el az alázat, tisztelet, s ez fejeződik ki szavainkban, viselkedésünkben. Elvileg tudja ezt az ember, de jó, ha minden imádság előtt emlékezteti magát, és hitoktatóként akár egy-két szóval vagy példamutatással, de emlékezteti a gyermekeket, hogy ezzel a lelkülettel történjen az Istenhez fordulás.

Kissné Fábián Zsuzsanna
lelkipásztor

AI-ESZKÖZÖK A HITTANOKTATÁSBAN: JÓ GYAKORLATOK C. SZEKCIÓRÓL BESZÁMOLÓ (Szekciót tartotta: Szilasi Viktória)

Minden korszakban jött olyan változás, ami nagyon megváltoztatta az emberek életét, ami idegen volt számukra. Ilyen volt a reformáció korában a könyvnyomtatás és ilyen a mai korban a mesterséges intelligencia. Ezzel nyitotta meg Szilasi Viktória előadó a szekciót.

A mesterséges intelligencia nem fog eltűnni, hiába várjuk, hiába szeretnénk. Hiába tiltjuk a diákoknak, annál jobban fogják használni! Nekünk kell megtanulni vele együtt élni és meg kell tanítani a diákokat arra, hogyan kell etikusan és okosan használni. Sokan azért nem nézik jó szemmel a mesterséges intelligencia használatát, mert úgy látják, hogy a kognitív erőfeszítés eltűnik és egyfajta agyi lustaság alakul ki általa.

Miért jó akkor nekünk a mesterséges intelligencia? Mert helyesen használva segíti a munkánkat és a diákokat is gondolkodásra készteti. Mit is jelent az, hogy helyesen használva segíti a munkánkat? Az, hogy olyan feladatot kell a diákoknak adni, amelynek elkészítéséhez mi felhasználjuk a mesterséges intelligencia által nyújtott lehetőségeket, de a feladat megoldásához már magának a diáknak kell gondolkodni és dönteni.

Mire is lehet itt gondolni? Egy konkrét példán keresztül mutatta be ezt az előadó. A diákok Husz János életét tanulták. A tanár szeretné, ha a tanulók otthon feldolgozzák Husz János életét, ezért azt a feladatot adja nekik, hogy készítsenek házidolgozatot Husz János életéről. Ezek után a tanár sorban kapja azokat a dolgozatokat, amiket a diákok az AI segítségével kb. 5 perc alatt elkészítettek. Ekkor szokták a tanárok szidni a diákot, hogy ezt nem is ő írta, hanem a ChatGPT. És lehet, hogy igaza is van a tanárnak, mert valóban így készült a beadandó.

De hogyan alkalmazhatja jól egy hittanoktató az AI-t ilyen helyzetben? Pl. az AI segítségével készített feladatban egy szabadulószobába kerül a diák és a szabaduláshoz kérdésekre kell válaszolnia. Így ebben a feladatban a már ismert tudását felidézi, összekapcsolja és használja. De előtte már a tanár használta az AI-t, amikor rögzítette, hogy mi a pedagógiai célja és ahhoz a célhoz többféle feladattípust kért az AI-tól. Ha Husz János példájánál maradunk, akkor egy elágazásos történetet készítünk és azt kérdezzük a diáktól, hogy te mit tettél volna Husz János helyében? Te elmentél volna-e a konstanzi zsinatra? Döntésed indokold meg! Lehet, hogy az indoklás készítésénél az AI segítségével utánanéz bizonyos történelmi helyzetnek, de mégis gondolkodnia kell. Ha tehát a mesterséges intelligenciát jól alkalmazzuk a feladatkészítésnél, akkor gondolkodásra késztet!

Ne féljünk hát tőle, tanuljunk meg együtt élni és jól élni a mesterséges intelligenciával!

Szűcsné Vargacz Anikó
lelkipásztor

KOOPERATÍV TECHNIKÁK ÉS IMÁDSÁGRA NEVELÉS
(Szekciót tartotta: Fehérné Szóráth Márta)

Először a lelkészi tanulmányaim alatt, a DRHE tanító szakos hallgatóival beszélgetve tűnt fel, mennyire sokrétű pedagógiai eszköztárral dolgoznak az alsó tagozatos diákokkal. Fontossá vált számomra, hogy folyamatosan tanuljak tőlük. Ezért választottam az idei konferencián Fehérné Szóráth Márta Kooperatív technikák és imádságra nevelés című szekcióját.

Egy nagyon rövid elméleti alapozás után, igazi pezsgő interaktív műhelymunkába csöppentünk. A bemutatott módszereket négyfős csapatokban mi magunk is kipróbálhattuk, ezt a jelenlévők kivétel nélkül nagyon élvezték. A kooperatív tanulás lényege, hogy a verseny helyett az együttműködésre helyezi a hangsúlyt. A megismert technikákkal a tanterem elhagyása nélkül, már a hittanórán gyakorolhatják a hittanosok a felebaráti szeretetet, az elfogadást és a segítségnyújtást.

A szekción látott feladattípusok bármely általános iskolai hittanórai anyaghoz könnyedén hozzákapcsolhatók. Kedvünkre választhatunk olyat, ami a kritikai gondolkodást és a vitakészséget fejleszti, vagy olyat, ami a kreativitás és a szépérzék segítségével mélyít el egy-egy üzenetet, vagy épp olyat, ami által minden tanuló gondolata részévé válik a közös alkotásnak.

Kifejezetten ajánlom Fehérné Szóráth Márta szekcióját a jövő évi konferencián mindazoknak, akik szeretnék feladattárukat kevés eszközt igénylő, hirtelen is bevethető, játékos feladatokkal és nem mellesleg olyan feladatokkal bővíteni, amelyek felépítése eleve felmutat valamit Krisztus szeretetéből.

Csorvássy Zsófia Fruzsina
beosztott lelkipásztor
Debrecen-Józsai Református Egyházközség

ISTENKÉP ÉS LELKIGONDOZÁS
(Szekciót tartotta: Vincze Árpád)

Vincze Árpád szekciójának középpontjában az istenképünk és a lelkigondozás állt. A vezető ebben a másfél órában olyan könnyed, fesztelen légkört teremtett, amelyben a csoport tagjai hamar egymásra tudtak hangolódni, és többen meg is nyíltunk a beszélgetés alatt.
Érdekes volt hallani arról, hogy a lelkigondozói titoktartás és a pedagóguslét kettőssége néha furcsa helyzetekbe sodorhatja a segítő felet. A lelkigondozás számomra teljesen új terület volt, hiszen eddig javarészt kisiskolásokkal foglalkoztam. Nagyon megfogott emellett az imádság kettős jelenléte: egyrészt, hogy imádságban hordozzuk a ránk bízott gyermekeket, másrészt a közös imádság ereje. Így az imádság egyszerre válik fundamentummá és feloldássá.
Saját bőrünkön tapasztalhattuk meg, hogyan lehet úgy vezetni egy beszélgetést, hogy ne erőltessünk másokra semmit, mégis mindenki szabadon kimondhassa (vagy magában tarthassa) az érzéseit. Ezt a fajta megtartó, mégis szabad légkört és a ránk bízott gyerekekért végzett rendszeres imádságot mindenképpen szeretném bevinni a mindennapi munkámba.
A közös alkalomból leginkább a közösségi jelenlétet viszem magammal: imádkozni a gyerekekért, a családokért, a kollégákért – mindazért a közösségért, amelyben szolgálok.

Pappné Laczay Ágnes Melinda
református hittanoktató – tanító

Vadóc-versenyek

Kedves Vallás- és Hittantanár Kollégák!

A Szentírás Szövetség vezetőjeként – az előző évek versenyeinek sikere és a visszajelzések alapján – szeretném újra felhívni figyelmeteket a Református Pedagógiai Intézettel közösen szervezett újabb Vadóc-versenyekre, mint olyan lehetőségre, amely nemcsak a gyerekek olvasáskultúráját és képzelőerejét fejleszti, hanem segít, hogy a Szentírás üzenete élményszerűen jusson el diákjaitokhoz.

Az alábbiakban olvashatjátok a részleteket!

Győrffy Eszter
lelkész, vallástanár

Mit érdemes tudni a Vadóc-regénysorozatról?

- A regény főszereplője egy Vadóc nevű árva kisfiú, akire az erdőben találnak rá, majd a keresztyén Schmidtsteiner család befogadja. A sorozat izgalmas rejtélyekkel, ugyanakkor mély bibliai-erkölcsi tanulságokkal is szolgál.
- A szerző, Harry Voß – a német Szentírás Szövetség munkatársa – a regényt alapvetően evangelizációs céllal írta a mai kor gyermekeinek, akik magukra ismerhetnek az egyes történetekben. Vadóc és barátja, Lucas olyan élethelyzetekbe kerülnek, amelyek a történetet olvasó gyerekek életében is jelen lehetnek (pl. iskolai bántalmazás, családi konfliktusok).

- A regényekről bővebben itt találhatók még információk:

1. https://szentirasszovetseg.net/termek/vadoc-es-a-mult-titkai/
2. https://szentirasszovetseg.net/termek/vadoc-es-a-mezitlabas-oriasok/
3. https://szentirasszovetseg.net/termek/vadoc-es-a-rejtelyes-arnyek/
4. https://szentirasszovetseg.net/termek/vadoc-es-az-ejszakai-bosszuallo/

Miben nyújt értéket ez nektek és a tanulóknak?

- **Hitoktatási és erkölcsi tartalom:** Ez nem „csak” irodalom, hanem bibliai és etikai ismeretek megszerzésére és elmélyítésére alkalmas olvasmány.
- **Motivációs élmény:** Verseny, feladatok, illusztráció: olyan lehetőségek, ahol a gyerekek kreativitása szárnyalhat.
- **Közösségi összetartás:** Lehetőséget ad az osztályban, hittancsoportban való közös felkészülésre is, továbbá közös beszélgetésekre, megosztásokra.
- **Személyes fejlődés:** Az olvasás, az értelmezés, a művészi alkotás fejleszti a figyelmet, a szövegértést, az önkifejezést.

Hogyan tudjátok a tanulókat motiválni, hogy jelentkezzenek?

- **Hirdessétek meg osztályban/hittancsoportban:** plakát, szóbeli ismertetés, esetleg szülői értekezleten is!
- **Olvassatok közösen** a regényből részleteket, beszélgessetek a szereplők dilemmáiról, erkölcsi döntéseiről!

<u>Vadóc illusztrációs pályázat</u>
Rajzpályázat 1–8. évfolyamos diákok számára (hat- és nyolcosztályos középiskolákból is lehet jelentkezni 14 éves korig)

Harry Voß: Vadóc és a múlt titkai vagy
Harry Voß: Vadóc és a mezítlábas óriások vagy
Harry Voß: Vadóc és a rejtélyes árnyék vagy
Harry Voß: Vadóc és az éjszakai bosszúálló című

ifjúsági regények valamelyikéből egy szabadon választott jelenet (fejezet) illusztrálására.
A versenyre két korcsoportban lehet pályázni az egyik regényből szabadon választott jelenet illusztrálásával.

- 1–4. osztályos korcsoportban rajzpályázat (egyéni)
- 5–8. osztályos korcsoportban rajzpályázat (egyéni)

Beküldési határidő: **2025. november 10.**
További részletek:
www.szentirasszovetseg.net/vadoc-sorozat

<u>Vadóc online olvasóverseny</u>

Online olvasópályázat
- Harry Voß: Vadóc és a múlt titkai (1. kötet) és
- Harry Voß: Vadóc és a mezítlábas óriások (2. kötet)
- Harry Voß: Vadóc és a rejtélyes árnyék (3. kötet)
- Harry Voß: Vadóc és az éjszakai bosszúálló (4. kötet). című ifjúsági regényéhez kapcsolódóan.

Lehetséges külön csak az egyes kötetekhez, vagy mind a négy kötethez kapcsolódóan is jelentkezni a versenyre. (Aki az előző tanévekben már az első vagy a második kötethez kapcsolódóan részt vett a pályázaton, az a diák ezekre még egyszer nem jelentkezhet!)
A versenyen 3–6. osztályos tanulók indulhatnak.

A verseny egy online fordulóból álló pontozási verseny, az online feladatsor az adott könyv tartalmához kapcsolódó feladatokból, kvízkérdésekből áll.

- Feladatlap kiküldése: **2026. november 13.**
- A kitöltött feladatlapok visszaküldése: **2027. január 10.**
- A versenyre **2026. november 09-ig** lehet jelentkezni ezen a felületen: https://forms.gle/dYF1nFXYTosuWBb26
- Online eredményhirdetés: 2027. január közepe (Zoom-on)

További részletek: https://szentirasszovetseg.net/vadoc-sorozat/

Vadóc csapatverseny

Élményalapú, jelenléti csapatverseny Harry Voß **Vadóc**-sorozatának **első négy kötetéhez** kapcsolódóan.
A verseny célja, hogy a diákok a történetek üzenetét ne csupán megismerjék, hanem közös élményeken keresztül dolgozzák fel. A hangsúly nem a könyvek tartalmának lexikális számonkérésén, hanem az együttműködésen, a kreativitáson és a közös gondolkodáson van.

A verseny jellemzői:

- 2027. áprilisában Budapesten kerül megrendezésre.
- 3–6. osztályos korcsoportnak szól.
- 3–4 fős csapatok jelentkezését várjuk. A csapat tagjai vegyes korosztályúak is lehetnek (3–4–5–6. osztályból).
- A feladatok a **Vadóc-sorozat első négy kötetének** történeteihez és központi üzeneteihez kapcsolódnak.
- Kreatív, logikai, ügyességi és együttműködést fejlesztő állomásfeladatok.
- A verseny élménypedagógiai módszerekkel segíti a csapatépítést, az érzelmi fejlődést, az egymásra figyelést és az alkalmazkodóképesség fejlesztését.
- A cél nem elsősorban a többi csapat legyőzése, hanem a közös élményszerzés, a csapat összekovácsolása és a könyvek üzenetének személyes megtapasztalása.

A versenynek nem előfeltétele a rajz- és olvasópályázaton való részvétel, ugyanakkor a felkészülésben **előnyt jelenthet**, ha a csapat tagjai részt vesznek a **Vadóc online olvasóversenyen**, hiszen az ott szerzett tapasztalatok segíthetik a feladatok megoldását.
A verseny időpontjáról, helyszínéről és a jelentkezés részleteiről a szervezők később adnak tájékoztatást a https://szentirasszovetseg.net/vadoc-sorozat/ honlapon, illetve a Szentírás Szövetség Facebook oldalán.
A versenyre a **jelentkezési szándékot** (gyerekek neve, osztálya, tanár neve, iskolája, telefonszámra) **2026. november 09**-ig a vadoc.regeny@gmail.com e-mail címen jelezhetik.

„Mint gyökér a szikkadt földből”

A Bibliamúzeumban 2027. január 30-ig látogatható a **„Mint gyökér a szikkadt földből” – Fejezetek a Dunamelléki Református Egyházkerület történetéből** c. időszaki kiállítás.

A tárlat két szinten mutatja be egyrészt az egyházkerület történetének jelentős állomásait a török hódoltság korától napjainkig, másrészt a Dunamelléki Református Egyházkerület gyülekezeteinek szakrális tereiből vonultat fel olyan tárgyakat, amelyek méltónak találtattak a megőrzésre. Ezek a tárgyak közösségeink történetének egy-egy szeletét hordozzák, hitünk mindennapjainak voltak tanúi a templomainkban, a gyülekezeti termeinkben, ily módon idézve fel az előző nemzedékek hűségét.

További információ a kiállításról: https://bibliamuzeum.com/mint-gyoker-a-szikkadt-foldbol/

A kiállításhoz korosztályok szerint az alábbi múzeumpedagógiai foglalkozásokat kínáljuk:

Mire figyelmeztet a kakas?

Ajánlott korosztály: alsó tagozatos 2–3. évfolyam

Megnézzük a kiállításra a gyülekezetek által beküldött templomi használati tárgyakat, megbeszéljük, hogy melyik mire volt jó, majd a toronydíszek inspirációjára kartonból bólogató, színes kakast készítünk. A kakas szimbolikájának megbeszélése után tetszés szerint mindenki ráírhatja, hogy őt mire figyelmezteti a kakas.

A templom kincsei

Ajánlott korosztály: általános iskolai 3–6. évfolyam

Kié ez a tárgy? Hol van a helye? És vajon ki használhatta? A foglalkozáson a gyerekek csapatokban fedezik fel a templom terét és tárgyi világát: a kiállított tárgyakat elhelyezik a templom alaprajzán, majd különböző szerepekbe bújva keresik meg a hozzájuk kapcsolódó tárgyakat.

Felderítők – társasjáték

Ajánlott korosztály: általános iskolai 4–7. évfolyam

A gyerekek csapatokban egy-egy apró képrészlet vagy információmorzsa alapján megkeresnek tárgyakat a kiállításon. A tárgyak megfigyelése után kérdésekre válaszolnak és pecséteket gyűjtenek. A megszerzett információk és pecsétek segítenek nekik abban, hogy az ezt követő társasjátékban kártyákat szerezzenek meg. A legtöbb kártyát összegyűjtő csapat nyer.

Tárgyak meséi

Ajánlott korosztály: 8–12. évfolyam

Drámapedagógiai foglalkozás, ahol a diákok dramatikus módszerek segítségével dolgozzák fel az egyes tárgyak történetei mögött álló emberi élethelyzeteket, érzéseket.

A foglalkozásokon előzetes időpont-egyeztetéssel lehet részt venni.

Részletek: https://bibliamuzeum.com/muzeumpedagogia/idoszaki-kiallitas/

1092 Budapest, Ráday u. 28.
+36 30 4419642
bibliamuzeum@rgy.hu | www.bibliamuzeum.com

KÁLVIN KIADÓ AJÁNLATA

IMATÉKA

A Kálvin Kiadó Az imádság évében segíteni szeretné a református gyülekezeteket, oktatási intézményeket abban, hogy az Isten előtti egyéni és közösségi elcsendesedésekhez, különféle imaalkalmakhoz a gyakorlatban jól használható kiadványokat találjanak. Az IMATÉKA egy az imádság, az áhítat és a spiritualitás fogalmakhoz kapcsolódó kiadványokból készült, táblázatos összeállítás, amelyben kulcsszavak alapján böngészhetnek az érdeklődők. A különböző korosztályoknak szóló ima- és áhítatoskönyveken túl a témával foglalkozó, vagy azt részben érintő szakkönyvek a lelkipásztori, hitoktatói, vallástanári szolgálatban is segítséget jelenthetnek.

A tematikus évhez ajánlott kiadványaink listája itt érhető el: https://shorturl.at/PkJrf

Webáruházunkban (kalvinkiado.hu) „Az imádság éve” címszó alatt külön kategóriába rendeztük az érintett címeket. A rendeléseiket itt a megszokott módon adhatják le a vásárlók.

A Református Tananyagtár kiadványaiból

Miklya Luzsányi Mónika – Miklya Zsolt (szerk.)
Pehelyszárnyak
Irodalmi szöveggyűjtemény 1–2. évfolyam
Pap Kata illusztrációival
210×210 mm; 224 oldal; kartonált; 3500 Ft
(Kálvin Kiadó – Református Tananyagtár)

Miklya Luzsányi Mónika – Miklya Zsolt (szerk.)
Angyalmese
Irodalmi szöveggyűjtemény 3–4. évfolyam
Sásdi Laura és Séllei Nóra illusztrációival
210×210 mm; 240 oldal; kartonált; 2200 Ft
(Kálvin Kiadó – Református Tananyagtár)

Az 1–2. és 3–4. osztályos diákok számára készült irodalmi szöveggyűjtemény-sorozatok tavaszi köteteihez a Református Tananyagfejlesztő Csoport által összeállított gazdag ötlettárak és a tanórán felhasználható kiegészítő segédanyagok, többek között megzenésített versek is tartoznak.
A kötetekben kortárs és klasszikus magyar szerzők verseit, meséit, mondókákat, találós kérdéseket olvashatunk az évszakok eseményeihez, hangulatához kapcsolódva. Új szövegötleteket adnak egyházi és nemzeti ünnepekhez, és az állami olvasókönyvek témáihoz is igazodnak, részben kiegészítik azokat.

A kötetek megrendelhetők a Kálvin Kiadó webáruházában:
• https://kalvinkiado.hu/konyv/gyerekek-es-fiatalok/levelszarnyak-irodalmi-szoveggyujtemeny-1-2-evfolyam-1453-detail
• https://kalvinkiado.hu/konyv/irodalom/angyalmese-detail

A Református Tananyagfejlesztő Csoport által fejlesztett kiadványok, digitális változataik, valamint a hozzájuk készült pedagógiai felhasználási javaslatok elérhetőek a Református Tananyagtárban.

Karácsonyra készülve

Fekete Ágnes
4 HÉT
Adventi gondolatok
Ak/40; 88 oldal; kartonált; 900 Ft
Karácsonyra lehet lélekben, hitben is készülni. Aki elindul ezen az úton, vegye kézbe ezt a könyvet, és olvasson el mindennap egy bibliai igét, áhítatot. Fekete Ágnes írásai nem hagyják, hogy sematikus, megszokott gondolatokkal, közhelyekkel a lelkünkben közelítsük meg Jézus születésének ünnepét, arra indítanak, hogy elgondolkodjunk a szeretet, a várakozás, az idő mélységeiről, és Isten jelenlétének fényében lássuk az ünnepet.

Megrendelhető a Kálvin Kiadó webáruházában:
https://kalvinkiado.hu/konyv/hit-es-elet/spiritualitas/4-het-detail

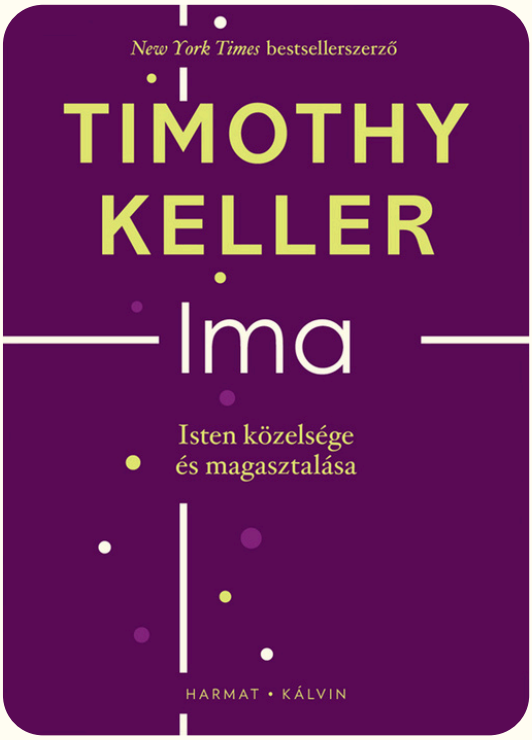

Kisfaludy Zsófia (szerk.)
Reménytövis
Kortárs keresztény versantológia
A/5; 524 oldal; keménytáblás; 8000 Ft

A gyűjteményben százharminc kortárs, magyar költőtől közel háromszáz vers olvasható tematikus fejezetekbe rendezve, Kisfaludy Zsófia válogatásában.
Az 1990 és 2022 között irodalmi folyóiratokban és saját kötetekben megjelent istenes versekből összeállított és bibliai igék köré csoportosított, felekezeteken átívelő versválogatásból tizennyolc fejezet született, melyekben a költemények egyfajta gondolati ívet teremtenek az egyes témaköröknek.

Harminckét vers online is meghallgatható neves magyar színművészek előadásában a kötetben található QR-kódokra kattintva vagy a remenytovis.hu weboldalról.
Közvetlen link a Youtube-csatornához https://www.youtube.com/@Remenytovis
Közvetlen link a Spotify-csatornához:
https://open.spotify.com/show/5LvsFCybTurw4WccFH38aa
Megrendelhető a Kálvin Kiadó webáruházában:
https://kalvinkiado.hu/konyv/hit-es-elet/remenytovis-kortars-kereszteny-versantologia-detail

Timothy Keller
Ima
Isten közelsége és magasztalása
A/5; 360 oldal; kartonált; 5990 Ft

Hát senki nem tud megtanítani imádkozni? Nem fog sikerülni! – Innen indulunk, hogy végül majd meg is érkezzünk: Szabadon imádkozom, és mindennap, mert nincs ennél fontosabb a számomra!
Amikor imádkozunk, csodálattal borulunk le a mindenható Isten színe előtt, és magasztaljuk őt, mint a mindenség Urát. Fia, Jézus Krisztus kegyelme által bensőséges kapcsolatba kerülünk vele, és megtapasztaljuk, milyen váratlan és szívet hevítő közelséget kezdeményez velünk.

Timothy Keller könyve az evangéliumi gyökerű imádság gazdagságába vezet be. A tőle megszokott alapossággal bemutatja az imádság sokféle arcát, miközben gyakorlati utat is kínál a rendszeres imaélethez. A gyülekezeti tapasztalatból merítő szerző saját imaéletével kapcsolatos küzdelmeit is megosztja.

Megrendelhető a Kálvin Kiadó webáruházában:
https://kalvinkiado.hu/konyv/hit-es-elet/ima-isten-kozelsege-es-magasztalasa-detail

A Magyar Bibliatársulat Alapítvány hírei

XXII. ONLINE BIBLIAISMERETI JÁTÉK

A Magyar Bibliatársulat Alapítvány 2026 őszén immár 22. alkalommal hirdette meg online bibliaismereti játékát. A cél idén is az volt, hogy a középiskolás és egyetemista korú fiatalok minél gyakrabban és minél nagyobb kedvvel vegyék a kezükbe a Szentírást. A „Mindenkor örüljetek!” című, öt héten át tartó vetélkedőre 281 nevezés érkezett, ami 463 résztvevő bevonását jelenti.
A helyes megfejtést beküldő szerencsések ezúttal is könyvjutalomban részesülnek. Az eredményhirdetést és a nyertesek névsorát a bibliatarsulat.hu/jatek oldalon, valamint a **Bibliajárat** Facebook-oldalon követhetik nyomon az érdeklődők.

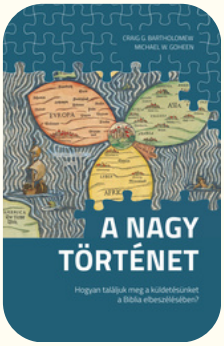
- A következő online bibliaismereti játékunkat 2027 tavaszán szeretnénk ismét meghirdetni.

Kvízőrző

Az elmúlt évek során az Ifivezető Képzés alkalmain, a Csillagpont Fesztiválokon, a REND találkozókon és más helyszíneken játszott bibliai kvízeket, játékos fejtörőket gyűjtöttük egybe a Magyar Bibliatársulat honlapján, a Dokumentumtárban Kvízőrző címszó alatt.
Ajánljuk a gyülekezetek, egyházi iskolák, táboroztatók figyelmébe ezt a gyűjteményt, amelynek segítségével a vállalkozó kedvű fiatalok és felnőttek egyaránt próbára tehetik bibliaismeretüket.
https://drive.google.com/drive/u/4/folders/1j8WHKcnB6G_qZza2L8GqcndOyBZUlRWT

Újból megjelent a Magyar Bibliatársulat gondozásában!

Craig G. Bartholomew – Michael W. Goheen
A nagy történet
Hogyan találjuk meg küldetésünket a Biblia elbeszélésében?
B/5; 276 oldal; kartonált; 3500 Ft

„Sokan úgy olvassák a Bibliát, mintha csak apró részletekből álló mozaik lenne – helyet kapnak benne teológiai, erkölcsi, történeti, prédikációs és áhítatos részek. Ha viszont ilyen töredékeket látunk csak a Bibliában, figyelmen kívül hagyjuk a szerző, Isten szándékát, aki az életünket szeretné formálni a Szentíráson keresztül.

Minden emberi közösség valamilyen történetből értelmezi létét, ez a történet segít a történelmi események feldolgozásában, formálja és irányítja életünket. Ha engedjük, hogy a Biblia töredezetté váljon, félő, hogy feloldódik abban a másik, kultúránkat alakító történetben, és már nem fog olyan hatást gyakorolni az életünkre, mint kellene."

A bibliai tudományokkal foglalkozó Craig G. Bartholomew és a missziológus Michael W. Goheen a teljes Biblia összefoglalását adja közre ebben a könyvben azzal a céllal, hogy Isten missziójának, a nagy történetnek a megismerése felébressze a mai keresztyének missziói elkötelezettségét. Az angol nyelven több kiadást megért kötet tankönyvként is szolgálhat azok számára, akik szeretnék a Bibliát mélyebben megismerni. A könyv a történeti ismeretek mellett tartalmazza a legfontosabb bibliai teológiai fogalmak magyarázatát és azok Szentíráson belüli fejlődését, és ezáltal bevezet a biblikus teológiai gondolkozásba.

51 éves a protestáns Újfordítású Biblia
Egy évvel ezelőtt, 2025-ben ünnepeltük a protestáns Újfordítású Biblia megszületésének 50. évfordulóját. A Magyar Bibliatársulat ehhez kapcsolódó ünnepi eseményén elhangzott két előadás szerkesztett változata nemrég jelent meg nyomtatásban a Theologiai Szemle folyóirat 2026/3. számában.
A két cikk érdekes és értékes információkkal szolgálhat a napjainkban leginkább elterjedt, az olvasókhoz a mai, beszélt magyar nyelven szóló protestáns bibliafordítás megszületésének körülményeiről, nyelvi és teológiai jellemzőiről.
Úgy gondoljuk, hogy a hitoktató, vallástanár és lelkipásztor testvérek számára is hasznos olvasmány lehet a szolgálatuk során, amikor a gyermekek és fiatalok kezébe adják a ma már hittankönyvként is használt – utoljára 2014-ben revideált – új fordítású Szentírást.
Az említett cikkek elérhetők az MBTA honlapján:
https://bibliatarsulat.hu/vegyetek-egyetek-ulest-tartott-a-magyar-bibliatarsulat-alapitvany/
A magyar nyelvű bibliafordítás történetéről bővebben:
https://bibliatarsulat.hu/a-magyar-bibliaforditas-tortenete/
Hírek, aktualitások a hazai bibliamissziós szolgálatunkról:
https://bibliatarsulat.hu/hirek/

PARAKLETOS KIADÓ AJÁNLATA

Karácsonyi templomablak - Betlehemi jászol
Barkácscsomag karácsonyi ablakdísz elkészítéséhez

A régi templomok ablakait gyakran színes üvegekből készítették. A különböző színű üvegeken átragyogott a napfény, és csodaszép színekbe öltöztette a templomok belsejét. Az ablakokon a Szentírás történetei is megelevenedtek, hogy kicsik és nagyok egyaránt közelebb kerülhessenek a bibliai történetekhez.
Most te is készíthetsz egy ilyen különleges templomablakot! Ragassz színes selyempapírokat a templomablakod hátuljára, és keltsd életre a betlehemi történetet! Akaszd ki az ablakba, és figyeld meg, milyen szépen ragyog, amikor odasüt a nap, és a fény átvilágítja a színeket! Emlékeztessen a karácsonyi örömhírre: Üdvözítő született! (Lukács 2,11)

Jellemzők:

- Minden hozzávaló a csomagban
- Könnyű elkészíteni
- Mutatós ablakdísz
- „Üdvözítő született” igével
- 5-12 éveseknek
- Csak ceruza, olló és folyékony hobbiragasztó kell hozzá
- Már kicsi gyerekeknek is sikerélményt nyújt, mivel a templomablak előre ki van vágva.

A csomag tartalma: előre kivágott templomablak, fehér átlátszó papír a háttérnek, 7 különböző színű selyempapír, zsinór a felfüggesztéshez, pontos leírás képekkel az elkészítéshez
Adatok: Parakletos Könyvesház, Grafikus: Bódi Kati, 15 × 20 cm, celofán tasakban, 1250 Ft
Megvásárolható a webboltunkban: https://www.konyves.hu/termek/karacsonyi-templomablak-betlehemi-jaszol-barkacscsomag/

Karácsonyi ablakok – hitoktatói ötlettár és munkáltató füzet
Az advent és a karácsony üzenete ovisoknak és kisiskolásoknak

Két összetartozó füzet az adventi-karácsonyi időszakra. Az egyik a gyerekek számára egy színes munkafüzet történetekkel, feladatokkal. A történetek mellett gyönyörű képek és versek segítenek az ünnepre hangolódásban. Akár az adventi időszakban, akár karácsonyi ajándéknak is kiváló. A másik egy ötlettár, ami a hitoktatók számára nyújt segítséget az adventi gyerekalkalmak megtartásához négy kidolgozott foglalkozástervvel és egyéb ötletekkel.
Az advent időszaka tele van várakozással. Ünnepre készül mindenki, Bori nagyi és két kis unokája, Borka és Dorka is. Történeteiken keresztül megnyílik négy ablak: a konyha, a szeretetotthon, a gyülekezet és a karácsony ablaka. Hogy mi mindent mutatnak, azt a gyerekek egy színes füzetben olvashatják, színezhetik, rajzolhatják tovább. Az ötlettár segítségével a hitoktatók hittanórát, foglalkozást szervezhetnek az ovis-kisiskolás csoportok számára. Az Egyéb ötletek című részben további feladatokat, játékokat gyűjtöttünk össze, amivel bővíteni, színezni lehet a foglalkozásokat, és otthoni elfoglaltságnak is alkalmasak. Így a hittancsoportokat és a családokat is bevonhatjuk a karácsonyvárás körébe.

Jellemzők: négy történet mai gyerekekről • négy bibliai történet • négy hittanfoglalkozás adventre • további feldolgozást segítő ötletek, játékok, feladatok, barkácsötletek • Miklya Luzsányi Mónika történetei • Ötlettár: Miklya Zsolt • Szabó T. Anna, Lackfi János, Kiss Lehel, Miklya Zsolt versei • linkek és QR kódok • otthoni feldolgozásra is alkalmas

Gyerekeknek szóló füzet: 20×20 cm, 16 oldal, tűzött, 1290 Ft
https://www.konyves.hu/termek/karacsonyi-ablakok-tortenetek-feladatok-gyerekeknek/

Hitoktatói ötlettár: 16×23 cm, 32 oldal, tűzött, 2490 Ft
https://www.konyves.hu/termek/karacsonyi-ablakok-hitoktatoi-otlettar/

Imádkozom
55 beszélgetésindító kártya – Istennel

Ezek a kis kártyák az imádság és az Istenhez való kapcsolódás különböző területeire irányítják a figyelmünket. Az egyik oldalon egy-egy imádsággal kapcsolatos gondolatot találsz, a másik oldalon egy kiemelt igét, és egy hosszabb igeszakaszt a Bibliából.
Húzz egy kártyát, olvasd el a rajta lévő gondolatot, és a hozzá kapcsolódó igéket. A hosszabb igeszakaszra szánj több időt, hogy el tudj csendesedni és gondolkozni rajta. Igyekezz a következő napokban az imádságnak erre a vetületére koncentrálni. Ha számodra nem aktuális, vagy nem tudsz mit kezdeni a kártyán lévő témával, tedd félre, és húzz másikat. Egy későbbi időpontban visszatérhetsz a félretett kártyákhoz.
A témákat feldolgozhatjuk gyülekezeti közösségben, nagyobbakkal hittanórán, ifjúsági órán is. Hetente egy-egy kártyát választva, akár egész éves imaórai, bibliaórai vezérfonalként is használhatjuk. Ha hosszabb ideig egy témakörre szeretnénk fókuszálni, csoportosítsuk, és vegyük egymás után a hasonló gondolatokat tartalmazó kártyákat, pl. hála, bűnbánat, bizalom, segítségkérés stb.
Kiadványunkkal az Imádság évéhez is kapcsolódunk. Ebben a riportban az Európa Rádióban beszélgettünk róla:
https://europaradio.hu/tallozo/beszelgetesindito-kartyak-istennel

Jellemzők:

- 55 kétoldalas kártya
- kemény dobozban
- egyéni és csoportos elcsendesedéshez
- bibliai igék az új fordítású Bibliából (RÚF 2014)

Adatok: Parakletos Könyvesház, A-030811, ISBN 978-615-5772-67-2, Összeállította: Damásdi Dénesné, Grafikus: Amidit Agency, 115 × 75 × 25 mm, kemény dobozban, 3900 Ft

Megrendelhető a webboltunkban: https://www.konyves.hu/termek/imadkozom/

Titus Hitéleti Alapítvány

Adventre készülve

Egyensúly az ünnepben is? – család, szolgálat és munka – alkalom

Te is érezted már úgy, hogy egyszerre szeretnél mindenhol helytállni, de közben a Lényegre alig marad időd?
Család, munka, szolgálat, készülődés… Annyi mindenkinek szeretnénk megfelelni, annyi mindent szeretnénk jól csinálni, hogy néha éppen az ünnep Lényege vész el a sok teendő között.
Hogyan találhatjuk meg az egyensúlyt a Lényegre figyelve a ránk bízott feladatok között?

Hogyan tudunk úgy jelen lenni a családunkban, a munkánkban és a szolgálatunkban, hogy közben ne merüljünk ki teljesen? És vajon hogyan engedhetjük el azt, aminek nem kell feltétlenül tökéletesnek lennie?
Gyere el, és gondolkodjunk együtt erről! Ezen az alkalmon szeretnénk egy kicsit megállni, őszintén beszélgetni a mindennapjaink kihívásairól, tapasztalatokat cserélni, és közösen keresni azokat a kapaszkodókat, amelyek segítenek abban, hogy az ünnepben is a valódi szabadságot élhessük meg, amit éppen a Karácsonykor született Szabadító hozott el számunkra.
Időpont: 2026. november 20. 14:00–17:00
Helyszín: Titus pont (1135 Budapest, Csata utca 31.)
Regisztrációs díj: 2.000 Ft/fő (2026. november 13-ig)
További részletek, regisztráció: https://titus.hu/egyensulyba/

Karácsonyi jelenetek 1. – Pásztorok – Digitális anyag

Szeretettel ajánljuk azoknak a lelkészeknek, hitoktatóknak, gyülekezeti szolgálóknak, tanítóknak, akik szeretnék különlegesebbé tenni az adventi időszakot, a karácsony ünnepét ennek a jelenetnek a bemutatásával, akár gyülekezeti, akár iskolai közegben.

🎯A jelenet célja:
A nézőket visszaröpíteni Jézus születésének időszakába. Átéreztetni azt, hogy a pásztorok megvetett sorsa milyen nehéz teher lehetett. Isten mégis őket választotta ki első látogatóknak.
Ezzel arra hív minket is, hogy jöhetünk Jézushoz akkor is, ha mások jelentéktelennek, értéktelennek látnak minket. Ő akkor is értékesnek tart minket, és szerető ölelésébe vár.
Érdekel: https://titus.hu/termek/karacsonyi-jelentek-1/

Karácsonyi jelenetek 2. – Békességre vágyva – Digitális anyag

Egy olyan napjainkban játszódó jelenet, mely bármelyik családban lejátszódhatna. Így kerülhet a történet egészen közel hozzánk, melyet előadhatunk egy adventi vagy karácsonyi alkalmon.

🎯 A jelenet célja:
Egy család otthonába láthatunk be közösen, ahol hiába az ünnep, kevés békesség van. Mindenki szeretné elvégezni a feladatát, de nem könnyű ezt megtenni Szenteste napján. Mégis rátalálnak arra, hogy hogyan oszthatják meg Krisztus szeretetét, és különleges módon csodálkozhatnak rá a karácsonyi történet csodájára.
Megnézem: https://titus.hu/termek/karacsonyi-jelenetek-2/

Adventi házikó

Csodálatos úgy hangolódni az Ünnepre, hogy minden nap 1-1 igét rejtő ablakot nyitunk ki közösen a gyerekekkel. Egy LED mécsessel a közepén még meghittebbé teheti az adventi áhítatokat. Elhelyezhetjük az osztályteremben is, de magunkkal vihetjük a hittanórákra is.
Szeretném: https://titus.hu/termek/adventi-haziko/

Bekerül-e a Lényeg a karácsonyi csomagba? – A Megváltó megérkezett

Fontosnak tartjuk, hogy ebben a sok-sok mindent összemosó világban legyen ott a csoki, szaloncukor mellett a csomagban a karácsony valódi története is. Ehhez nyújtunk segítséget ezzel a szép kivitelű 24 oldalas kiskönyvvel, melyből Keresztelő János és Jézus születését ismerhetik meg a gyerekek, szüleik.
Megnézem: https://titus.hu/termek/a-megvalto-megerkezett/

Fókuszban a gyermekistentisztelet – TitusBlog

„A vasárnapi gyermekistentisztelet egy különleges műfaj, mely sok gyülekezetben jól, máshol akadozva, megint máshol egyáltalán nem működik. Úgy gondoltam, hogy ez annyira gazdag téma, hogy nem lehet egyetlen blogbejegyzésben kimeríteni, ezért egy háromrészes minisorozatot szeretnék írni róla. Első alkalommal a gyermekistentisztelet ajándékaira helyezem a fókuszt, a második bejegyzésben pedig a kihívásaira helyeztem a figyelmet.”

Az első blogbejegyzés itt olvasható: https://titus.hu/gyermekistentisztelet-ajandek/
A gyermekistentisztelet kihívásairól itt olvashatsz:
https://titus.hu/gyermekistentisztelet-kihivas/

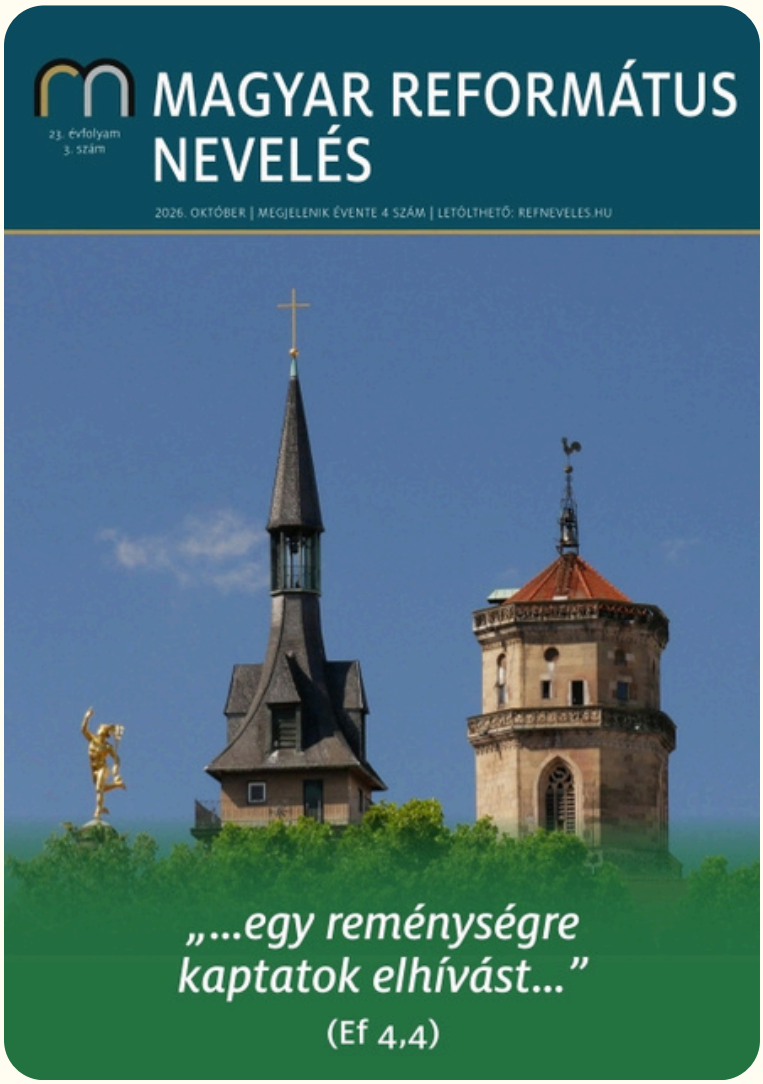
Megjelent a legújabb MRN

Kedves Olvasónk!

Három összetartozó valóság: egy test, egy Lélek, egy reménység. Erről olvashatunk az Efézusiakhoz írt levél 4. fejezetében. A hangsúly azon van, hogy a Krisztushoz tartozók egysége nem pusztán emberi összefogás vagy közös szándék, hanem Istentől, az Ő munkájából fakad. Ugyanaz a Lélek köt össze felekezeteket, szolgálatokat és ugyanaz a reménység éltet bennünket.
Ehhez kapcsolódva született meg a – reformáció hónapjában – "... egy reménységre kaptatok elhívást..." című aktuális lapszámunk, amelyben nem a különbségek eltüntetéséről gondolkodunk, hanem az ökumené jegyében azt vizsgáljuk, hogyan lehetünk saját hitbeli meggyőződésünket megőrizve egymás útitársai és munkatársai. Szolgatársak, akik ugyanabban a világban szolgálnak és sokféle kihívással találkoznak a hittanóra, iskola, nevelés témakörében.
Az MRN aktuális száma olvasható és letölthető honlapunkról, vagy nyomtatásban is megrendelhető a szerkesztőségben.

Áldáskívánással:

Dr. habil. Szontagh Pál főszerkesztő és Dr. Szászi Andrea szerkesztő

HITTANOKTATÓI FÓRUM

HELYSZÍN

- Online (ZOOM)

IDŐPONT

2026.11.16. Hétfő 15:00-16:30

REGISZTRÁCIÓ

- A részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött!

TÉMA

- aktualitások

EGYÉB INFORMÁCIÓ

- Tisztelettel felhívjuk a figyelmüket, hogy 100 fő jelentkezését tudjuk fogadni. Ha nagyobb létszámú érdeklődés lesz, akkor egy következő időpontban újra megtartjuk az alkalmat.

Jelentkezni ide kattintva lehetséges!

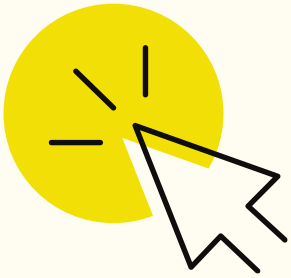
REFORMÁTUS PEDAGÓGIAI INTÉZET KATECHETIKAI MUNKACSOPORT AKTUÁLIS KÉPZÉSEI 2026

Módszertani börze 18. AI kérdések és kihívások
2026. november 17. 16.00–19.00
3×60 perc
Előadó: Dr. Szászi Andrea, RPI, katechetikai igazgatóhelyettes
A létszám betelt! Várólistára lehet jelentkezni a rpi.katechetika@reformatus.hu email címen!

Módszertani börze 20. Módszertani börze 20. – Bibliodramatikus eszközök a hittanórán
2026. november 26. 15:00–18:15
3×60 perc
Előadó: Dr. Thoma László, lelkipásztor, bibliodráma vezető
Jelentkezés!

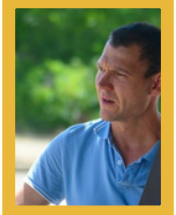
Bővebb képzésiformációk és további képzéseink ide kattintva!

Református Pedagógiai Intézet Katechetikai Munkacsoport elérhetőségek

Dr. Szászi Andrea
igazgatóhelyettes, katechetikai szakértő
+3630/961-8674
szaszi.andrea@reformatus.hu

Csőri-Czinkos Gergő
katechetikai szakértő
+3630/8626541
csori.gergo@reformatus.hu

Dávid-Bojti Éva
katechetikai szakértő
+36309618672
david-bojti.eva@reformatus.hu

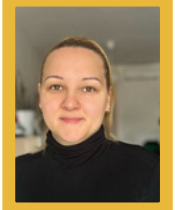
Pluhárné Szűcs Enikő
katechetikai szakértő
+3630/1062945
pluharne.eniko@reformatus.hu

Zimányi Noémi
katechetikai szakértő
+3630/8626547
zimanyi.noemi@reformatus.hu

Bóna Csilla Ildikó
katechetikai ügyintéző
+36305976940
bona.csilla@reformatus.hu

László-Király Gizella
katechetikai ügyintéző
+3630/155-5968
laszlo.kiraly.gizella@reformatus.hu

Právics Dominika
katechetikai ügyintéző
+3630/263-53-42
pravics.dominika@reformatus.hu

FELADATBANK

JÁTÉK- ÉS ZENETÁR

Katechetikai Műhely RPI

KREDIT-TÁR

